

rozsévač

rozsievač

3

marec/ březien
2017
ročník 86

Časopis Bratskej jednoty baptistov • Časopis Bratrské jednoty baptistů

O problémech, hrozbách, ale i o nádeji

Prostredie Života

Stoh slámy

*„Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil.“
(Gn 2, 15)*

Křesťan a životní prostředí

Vděčnost brněnského sboru

V posledním měsíci minulého roku jsme v brněnském sboru měli mnoho příležitostí k vděčnosti Pánu Bohu za jeho milost a lásku, kterou nám dává prožívat.

V neděli 4. 12. 2016 jsme se radovali z šesti bratrů a sester, kteří vyznali svoji víru v Pána Ježíše ve křtu. Křestní slavnost byla vděčnou oslavou našeho Pána za zázraky duchovního znovuzrození, které kolem sebe vidíme.

V neděli 18. 12. 2016 odpoledne jsme uspořádali Dětskou vánoční slavnost, při které nám děti zahrály vánoční hru. Uvědomili jsme si, že Pána Ježíše hledají nejen mudrci, ale i my všichni. Díky mu za to, že se nám On sám dává poznat! Během adventní a vánoční doby hodně zpíváme. A tak jsme i letos upořádali Vánoční koncert pro veřejnost, při kterém sloužila hudební skupina MP3D a host, kytarista Jordan

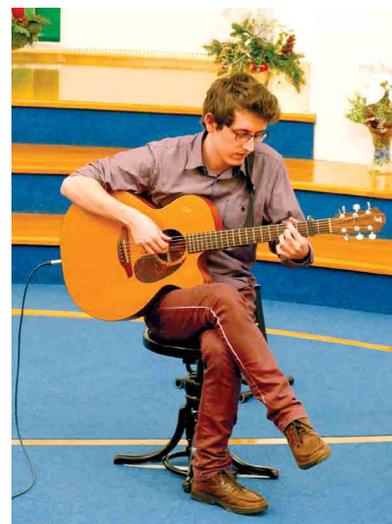

Tomeš. Také jsme vděční za to, že jsme směli být společně v posledních hodinách končícího roku 2016. Trochu jsme soutěžili, užili si legrace, a také jsme se sdíleli o hlavním tématu Silvestrovského večera: Pozvedám své oči k horám. Odkud mi přijde pomoc?

**„Pomoc mi přichází od Hospodina, on učinil nebesa i zemi“
(Ž 121, 1- 2).**

Ano, Pán Bůh byl, je a zůstává naší pomocí a jistotou i do dalších dnů. Díky mu za to.

Pavel Coufal, kazatel BJB Brno

Obsah

Vďečnost brněnského sboru.....	2
Křesťan a životné prostredie.....	3
Ako to funguje?.....	4
O problémoch, hrozbách, ale i o nádeji v súčasnom svete.....	5
Žena, ktorej umreli od hladu dve deti a jedno na chrípku.....	6
Rok misie 2017.....	7
Stoh slámy.....	8
Ocitli sme sa na jednom mieste.....	9
Prostredie Života.....	10
Belší ako sneh - báseň.....	11
Dúvěřuj Jeho lásce a milosti Čo robíme pre našu planétu?	12
Radostné srdce.....	13
Proročtí žáci.....	13
Biblická škola v Dánsku - dobré miesto pre rast	14
Svedectvo.....	14
Inzercia 2 % z daní	15
Kde je Bůh, když to bolí?.....	15
Východisko z tmy.....	16
Gratulácia.....	17
Ján Kondač oslavil 90. narodeniny	18
JAS - spevácky zbor BJB v SR	18
Príbeh jednej fotografie - Vtáci.....	18
Každý deň s Bohom 1	19
Pozvání na instalaci kazatele ve Vikýřovicích	19
Inzercia	19
Redakční oznamy	19
Spomienka na brata kazateľa	19
Juraja Pribulu.....	19
Občianske združenie Rodina	19
Týždeň spoločných modlitieb 2017	19
Inzercia časopis Kroky	19
Z. Garajová: Milovaním večným miluji te...20	20

rozsievač • rozsévač

Časopis Bratrské jednoty baptistů v ČR
a Bratskej jednoty baptistov v SR

Predseda Redakčnej rady: Ján Szöllőš
Šéfredaktorka: Marie Horáčková

Redakčná rada: S. Baláž, M. Kešjarová, V. Pospíšil,
E. Pribulová, L. Podobná

Grafická koncepcia časopisu: Ján Boggero

Jazyková a redakčná úprava:

J. Čihová, M. Horáčková, L. Miklošová

Redakcia a administrácia: Bratská jednota baptistov,

Rada v SR, Súľovská 2, 821 05 Bratislava,

tel./fax +421 902 815 188. E-mail: rozsievac@baptist.sk

Vychádza desaťkrát do roka.

Cena výtlačku: **Odberatelia v SR:** predplatné 14,50 € na rok (cena jedného výtlačku 1,45 €) + poštovné, prvopredplatitelia majú počas celého roka zľavu 50 % na predplatnom (nie na poštovnom). Poštovné - zborny: 3,-€ za kus a rok, jednotlivci: 5,6 € za kus a rok

Odberatelia v ČR: Predplatné 370 Kč (cena jedného výtiskú 37,-Kč) + poštovné, prvopredplatitelia majú počas celého roka zľavu 50 % na predplatnom (nie na poštovnom). Poštovné - zborny: 102,- Kč na kus a rok, jednotlivci: 37,- Kč + 252,- poštovné za kus a rok.

Zahraniční odberatelia: predplatné 14,50 €, poštovné 29 €.

SR: IBAN: SK35 0900 0000 0000 1148 9120, do poznámky napísať meno odberateľa. Var. symbol: 888, **ČR:** Česká spořitelna Praha, č.ú. 63112309/0800, var. symbol 911 840

Platby zo zahraničia: Názov účtu: Rozsieváč – časopis Brat. jed. baptistov Súľovská 2, 82105 Bratislava, Slovenská republika, číslo účtu: 0011489120, Kód banky: 0900 S.W.I.F.T.: GIBASKBX Clearing: SLSP SC REUTERS: SVBR, SVBS, SVBT, SVBU, IBAN SK 35 0900 0000 0000 1148 9120

Objednávky: ČR: BJB, Výkonný výbor v ČR, Na Topolce 14, 140 00 Praha 4; SR: Bratská jednota baptistov, Rada v SR, Súľovská 2, 821 05 Bratislava

Uzávierka obsahu čísla 3/2017: 15. 2. 2017

Výroba: tlačiareň Weltprint, s. r. o., Bratislava, náklad 1300 ks.

ISSN 02316919 – MK SR 699/92

Miriam Kešjarová

Patrím k ľuďom, ktorí toho veľa neprecestovali. Vždy som sa radšej zdržiavala v blízkosti svojho bydliska. Možno som obeťou svojej doby, možno mám podvedomý strach z neznámeho, alebo som jednoducho pohodlná. No napriek tomu, že nemám v nohách „tisíc milí“, myslím si, že som videla nádherné miesta a navštívila som jedinečné zákutia. Viete, kde nájdete nepreberné množstvo prírodných krás? Nemusíte chodiť ďaleko, stačí si všimnúť, akú nádhernú krajinu nám Pán Boh dal. Česko a Slovensko sú malé rozlohou, ale obrovské prírodným bohatstvom. Spolu s mojou rodinou sa veľmi radi túlame rozprávkovými kaňonmi Slovenského Raja, zdolávame tatranské, ale i karpatské vrcholy, objavujeme Moravskoslezské Beskydy aj Českú Kanadu. Vždy, keď sa zahľadím na mapu Česka a Slovenska,

uvedomím si, koľko som toho ešte nevidela...

Keď môj syn chodil na základnú školu, čítali sme spolu z čítanky Legendu o Slovákoch. Dovolím si z nej citovať pár slov: *Kedysi veľmi dávno, pradávno, Pán Boh rozdával jednotlivým národom svoje dary. Jeden národ Ho prišiel poprosiť o bohatú úrodu,*

Křesťan a životné prostredie

druhý o zdravie, tretí o široké, veľké územie. Pán Boh vyhovel ich žiadostiam. Keď všetko porozdával a obdarovaní sa v pokoji porozchádzali, Pán Boh sa ešte poobzeral, či je všetko v poriadku, a zrazu zbadal v dialke na obzore, že sa k nemu niekto blíži. Počkal. Prišli celkom blízko, klobúčiky si sňali z hlavy a pokorne stáli.

„No a vy ste kto, čo tak neskoro chodíte?“

„Slováci sme, Pane Bože...“ ozvali sa skoro naraz, „prišli sme Ťa poprosiť, aby si nás mal rád...“

„Hej? No, dobre ste ma prišli poprosiť, Slováci. Tak ja vám sľubujem, že vás budem mať rád.“

Slováci radostne poďakovali, klobúčiky si dali na hlavy a chystali sa odísť.

„No, počkajte, Slováci,“ povedal Pán Boh, „ja vás predsa len s prázdnyimi rukami nepošlem domov, ja tu pre vás ešte niečo mám. Dám vám krásnu krajinu pod Tatrami, vašu vlasť. Nebude veľká, ale bude taká krásna, že sa bude podobatť raj. A ja budem mať v nej svoje zalúbenie. Vážte si ju, zvelaďte ju...“

Hoci predchádzajúce riadky sú len fantáziou autora, predsa musíme uznať, že Pán Boh nám zveril krásnu vlasť – nielen Slovákom, ale i Čechom. To, aký máme postoj k prostrediu, ktoré nás obklopuje, do značnej miery odzrkadľuje aj náš postoj k Stvoriteľovi. Dokonalosť Božieho diela nás musí viesť k vďačnosti a chvále. S obdivom a bázňou hľadím na mohutné tatranské končiare, ale aj na drobné snežienky, ktoré sú tak majstrovsky stvorené. Aký láskavý a nesmierne tvorivý je náš Boh. Vidíme Ho v každej snehovej vločke, cítime Ho v neuveriteľnom množstve vôní a farieb. Budme vďační za to, čo sme z Božích rúk dostali – vážme si to a zvelaďme to...

Ďakujte Hospodinu, lebo je dobrý, lebo Jeho milosť trvá naveky!... Tomu, čo múdro učinil nebo – lebo Jeho milosť trvá naveky!... Tomu, čo rozprestrel zem nad vodami – lebo Jeho milosť trvá naveky!... Žalm 136

**Ďakujte Hospodinu...
Tomu, čo rozprestrel zem
nad vodami...
(Žalm 136)**

Ako to funguje?

Prof. PhDr. RNDr. Martin Boltžiari, PhD.
(42 rokov)

V akom odbore pracuješ a prečo si si vybral práve tento odbor? Čo ťa k tomu viedlo?

Pôsobím ako profesor v odbore geografia na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre a tiež ako vedecký pracovník v odbore krajinná ekológia na Ústave krajinskej ekológie Slovenskej akadémie vied Bratislava, pobočka Nitra. Od detstva som mal rád prírodu, zvieratá, zemepis, neustále som študoval rôzne mapy, atlasy, encyklopédie, sledoval dokumentárne filmy. Ako žiak ZŠ som si napr. dopisoval so všetkými zoológickými záhradami vo vtedajšej ČSSR. Mojmimi časťami kresbami boli mapy pologúl sveta z atlasu. Tiež milujem hory a venujem sa vysokohorskej turistike a skialpinizmu. Rád fotografujem krajinu. V našom popradskom zbore BJB mi bola veľkou inšpiráciou osobnosť brata Ing. Daniela Rataja, CSc., ktorý bol riaditeľom výskumného ústavu. Vždy pri návštevách u nich doma som obdivoval jeho pracovné nasadenie, vedecké myslenie a odborný jazyk. Páčila sa mi jeho práca a túžil som robiť niečo podobné, nakoľko som vnímal, že veda a výskum je tým, čo by ma mohlo v živote naplniť po profesnej stránke. Aj preto som sa nakoniec rozhodol pre vysokoškolské štúdium geografie a biológie. Mám vďaka Bohu to šťastie, že moja práca je mi zároveň aj koníčkom.

Aké vedomosti, ktoré si tu získal, boli pre teba najcennejšie?

Mojou špecializáciou je najmä sledovanie zmien krajiny pomocou starých máp, leteckých fotografií a satelitných družicových snímkov. Len nedávno sme ukončili veľký medzinárodný projekt s americkou vesmírnou agentúrou NASA – výskum zmien využitia krajiny v Strednej Európe za ostatných 200 rokov. Pri porovnaní historických vojenských máp a leteckých snímkov som ostal veľmi prekvapený, koľko sme tu mali napr. lesov či močiarov a aké boli naše mestá a dediny malé. Dospeli sme k originálnym a veľmi cenným výsledkom, ktoré spolu s výskumom v ostatných častiach sveta prispeli k poznaniu vývoja povrchu našej planéty a dokumentujú výrazný vplyv človeka na životné prostredie. Venujem sa aj výskumu vysokohorských oblastí – mapujem formy zemského povrchu, ktoré pretvorili ľadovce v našich Tatrách. Výsledkom je špeciálna mapa, ktorá bola nedávno publikovaná vo veľkoformátovom Atlase Tatier. Keďže som nadšeným turistom, spájam tak príjemné s užitočným.

Čo tieto vedomosti znamenali pre tvoj osobný život a život s Bohom?

Vedomosti mi veľmi pomohli intenzívnejšie vnímať Boha ako Stvoriteľa. Začal som si ve-

mi špecificky všimáť v Biblii tie pasáže, ktoré sa týkajú prírody, hlavne v statiach o samotnom stvorení nielen v knihe Genesis, ale aj v Prísloviach, Kazateľovi či Žalmoch.

Chápeš prácu v odbore ako poslanie? Prečo?

Určite áno. Vedeckým výskumom sa snažím posúvať poznanie nášho životného prostredia či rôznych procesov prebiehajúcich v krajine, pochopiť krehkú rovnováhu našej planéty a úlohu človeka pri jej využívaní a opakovane žasnem nad tým, ako to všetko Boh dokonale premyslel a vytvoril. Ved si len predstaviť, ako funguje obeh vody v prírode, striedanie dňa a noci, ročných období, počasie či fungovanie ľudského tela... Teším sa, že tieto vedomosti môžem odovzdávať aj študentom. Občas mávame veľmi zaujímavé diskusie, kde sa dostávame aj k otázkam kresťanského nazerania na stvorenie sveta. Taktiež píšem knihy, učebnice a vedecké články, prednášam na konferenciách, čím rozširujem poznanie ďalej medzi ľuďmi.

Akú najväčšiu skúsenosť si zažil vo svojom odbore? Čo ťa z odboru najviac oslovilo?

Veľkou skúsenosťou sú pre mňa vedomosti mojich starších kolegov z akadémie, ako aj z iných pracovísk Slovenska či zo sveta. Obdivujem ich erudíciu a široký rozhľad v problematike. Častokrát riešime spoločné vedecké úlohy, pri ktorých sa od nich stále niečo nové naučím. Rozširujú mi obzory, podobne ako aj intenzívne štúdium najnovšej svetovej vedeckej literatúry. V problematike výskumu našich Tatier mi je obrovskou inšpiráciou kniha prof. Lukniša, ktorý je zároveň pre mňa aj veľkým vedeckým vzorom.

Čo ti z tohto odboru najviac pomohlo v tvojom osobnom živote a v živote tvojej rodiny?

Vďaka štúdiu geografie a biológie som oveľa lepšie pochopil, ako naša planéta funguje a ako na ňu vplyva samotný človek tým, že ju využíva. Viaceré vedomosti mi dobre poslúžili pri turistike pri orientácii v teréne či predpovedi počasia. Na krajinu sa viem dívať nielen laickým, ale aj odborným okom a jasnejšie chápem prečo a ako vznikala. Ako vedec som sa tiež naučil pristupovať k výskumu s vysokým pracovným nasadením, zodpovedne a systémovo, čo sa následne prejavuje aj v bežnom praktickom živote. Mám rád v našej domácnosti systém a poriadok vo veciach, či už je to v kuchyni, šatníku či knižnici. Osobne mám veľmi mladú rodinu, keďže popri intenzívnej vedeckej práci som sa skoro „zabudol“ oženiť. Až v r. 2014 som si zobral Janku (vtedy Šinkovú) a len pred 9 mesiacmi sa nám narodil synček Ben Judah (v prekl. Syn chvály). Manželka vyštudovala angličtinu a psychológiu, venuje sa tiež hudbe a spevu (o.i. pôsobila aj v spevokole BJB – JAS), a tak k prírode nemá príliš blízko. Podarilo sa mi

však s ňou už absolvovať napr. náročnejšiu tatranskú túru či viaceré výlety po prírodných krásach USA, kde žijú jej rodičia a sestra. Snažím sa ju tiež naučiť predvídať niektoré prírodné zákonitosti – napr. predpovedať počasie podľa jednotlivých typov oblakov. Dokonca už ovláda aj niektoré ich odborné názvy. Občas ju skúšam tiež nadmorské výšky kopcov alebo kde pramení tá-ktorá rieka, keď cestujeme po Slovensku. Teším sa tiež na obdobie, keď synček vyrastie a budem ho môcť viesť k prírode. A v neposlednom rade získanie profesúry v odbore mi umožnilo teraz venovať oveľa viac času rodine.

Akú negatívnu skúsenosť si v odbore zažil, čo ťa sklamalalo? Čo nerád vidíš?

Žiaľ, aj v akademickom svete sa možno stretnúť so závišťou, neprajnosťou či dokonca ohováraním. Najmä to známe slovenské „úspech sa neodpúšťa“, či tzv. „hádzanie polien pod nohy“ sa občas tiež prejavia. Mňa osobne veľmi zarmucuje aj pasívnosť niektorých vedcov vo výskume. Nemajú žiadnu motiváciu či snahu posunúť poznanie v odbore ďalej. Mnohým chýba zdravá túžba stať sa uznávanou a rešpektovanou vedeckou autoritou v akademickej komunite a zanechať tak po sebe akúsi „stopu“ vo forme vedeckej knihy či serióznych výsledkov publikovaných vo svetových časopisoch.

Ako kresťania veríme, že Pán vedie naše cesty, prečo si myslíš, že si mal pracovať práve v tomto odbore?

To, že Pán Boh mi umožnil študovať a pracovať v odbore, ktorý ma od detstva zaujíma a je mojim hobby, vidím ako veľké požehanie a milosť v mojom živote. Aj vďaka štúdiu a vedeckému bádaniu sa neustále presviedčam o tom, že texty v Biblii o stvorení a fungovaní sveta majú pravdu.

Povzbudením bolo pre mňa aj zistenie, že geografii sa venujú aj moji priatelia, ktorí sú tiež hlboko veriacimi kresťanmi a väčšine čitateľov Rozsievачa sú určite známi – sú nimi brat prof. RNDr. Vladimír Ira, CSc. a brat kazateľ Mgr. RNDr. Ján Szöllös, CSc. z BJB Palisády, ktorí pracujú na Geografic-

O problémoch, hrozbách, ale i o nádeji v súčasnom svete

kom ústave SAV v Bratislave, či spomínaný brat Ing. Daniel Rataj, CSc. z popradského zboru BJB. Sú to ľudia, ktorých si nesmierne vážim nielen po odbornej, ale i ľudskej stránke.

Aké skúsenosti alebo poznatky z tohto odboru by sme mali ako laici vedieť? Čo by si nám rád odovzdal alebo nás naučil?

Geografia určite nie je len o tom, aké je hlavné mesto toho-ktorého štátu, či o názvoch oceánov, svetadielov, riek či pohorí. Aj mnohí študenti, ktorí k nám prídu na univerzitu, majú podobnú predstavu o geografii ako popisej vede. Geografia je moderná veda a ako jediná sa vyznačuje vlastnosťami, ktoré nemá žiadna iná. Je to aspekt syntetickosti a aspekt priestorovosti. To znamená, že procesy prebiehajúce v krajine vie analyzovať vo vzťahu k ostatným zložkám, akými sú napr. podnebie, pôda, vodstvo, povrch, horniny či rastlinstvo, a tiež ako sú prípadne ovplyvňované človekom. Geografia využíva pre výskum tiež viaceré moderné metódy, akými sú aj špecializované počítačové programy, pomocou ktorých možno predpovedať rôzne prebiehajúce procesy v krajine – eróziu pôdy, odtrh lavín, riziko povodní, migráciu obyvateľstva a pod., vrátane ich 3D vizualizácie.

Ako sa pozeráš na svoj odbor v súčasnosti a v budúcnosti?

Geografia je klasickou vednou disciplínou, ktorá má svoju stáročnú tradíciu. Ako veda však prežíva v ostatnom období určitú krízu svojej identity, nakoľko objekt jej výskumu – krajiny – študujú a preberajú aj ďalšie mladšie vedné disciplíny. Stále však pred ňou stoja aktuálne výzvy, s ktorými sa potrebujeme v meniacom sa globalizovanom svete vysporiadať. Sú nimi napr. negatívne zmeny vo využívaní krajiny (znižovanie rozlohy lesa, záber kvalitnej ornej pôdy zástavbou), globálne zmeny klímy, problémy odpadového hospodárstva, problémy spojené s pitnou vodou a potravinami, vyčerpatelnosť prírodných zdrojov (najmä energetických), rýchly nárast svetovej populácie (preľudnenie), problémy prevažne zaostalejšieho sveta (chudoba, hlad, epidémie), znečisťovanie životného prostredia, predpovedanie prírodných katastrof (zemetrasenia, sopečné erupcie, zosuvy pôdy, povodne, tornáda) a mnohé ďalšie. Práve geografia so svojim metodickým portfóliom a vďaka už vyššie spomínanému komplexnému nazeraniu na svet je pripravená tieto problémy riešiť. Pevne verím, že aj ja pracou na poli tejto vednej disciplíny príspejem svojou troškou k riešeniu niektorých z nich – aby sme mohli žiť v krajšom, zdravšom a spokojnejšom svete.

Za rozhovor s profesorom Martinom Boltziarom ďakuje Lýdia Podobná.

Mohol by si na úvod pomenovať globálne ekologické problémy našej planéty?

Tie klasifikácie a definície sú naozaj rôzne. Zaradujú sa medzi ne napríklad ekonomická nerovnováha a chudoba, násilie vo svete a zbrojenie, rast populácie a preľudnené sídla a regióny, vyčerpanie zdrojov, ekologická kríza v jej rôznych prejavoch, problém informácií a ich spracovania a mnohé ďalšie.

Názory ochranárov, ekológov niekedy spoločnosť vníma ako zbytočne pesimistické, príliš burcujúce, príliš ohrozujúce ekonomický rast a podobne. Je situácia naozaj taká vážna, alebo je ešte čas?

Čím ďalej, tým častejšie sa hovorí, že samostatný a najkomplexnejší globálny environmentálny problém je ten, že svetové spoločnosti nedokážu adekvátne odpovedať na spomínané problémy. Hovoríme o nich ako o globálnych preto, lebo ich nedokážu vyriešiť štáty alebo jednotlivci. Tu je jediné riešenie – dohoda všetkých, spoločný postup. Časť ľudí na základe súčasných poznatkov verí, že s planétou je to zlé, kým ďalší problémy bagatelizujú. Osobne sa nazdávam, že situácia je skutočne vážna a v niektorých oblastiach, ako sú napríklad klimatické zmeny, sa zdá, že situácia je už nezvratná a môžeme len minimalizovať dôsledky. Ak investujeme napr. do zníženia znečistenia ovzdušia, nemôžeme sa pomýliť, môže nám to len pomôcť.

Boh ustanovil človeka aby obrábal a strážil

Technicky a vari aj civilizácie najvyspelejšie časti sveta sú kresťanské. Sú však aj najväčšími spotrebiteľmi surovín, a teda najväčšími ničiteľmi planéty v tom najširšom slova zmysle. Je teda kresťanstvo neekologické? Zabudlo na Bibliu?

Problém nie je v tom, že by Pán Boh nestvoril zem dostatočne bohatú na naplnenie potrieb človeka. Len pre zaujímavosť – nedávno som čítal štúdiu, v ktorej sa hovorí, že keby sme jedli len vegetariánsku stravu, tak by zem užívala približne 140 miliárd ľudí. Myslím si, že Písmo a idey kresťanstva boli účelovo dezinterpretované. Človek poznáva a učí sa spravovať veci a učí sa aj na svojich chybách. Stvoriteľský zámer bol dobrý, len my si nevieme zdroje, ktoré nám poskytuje príroda, spravodlivo rozdeliť, aby mal každý dosť. U človeka prevládol vo vzťahu k prírode egoizmus. Ale to máme už v Písme, na prvých stránkach je zaznamenané, že

človek spáchal prvý ekologický hriech, keď si zobral z ovocia stromu poznania dobrého a zlého, pričom to nepotreboval k životu,

lebo bol zabezpečený. Číže vzal si niečo, čo nepotreboval. A tento model zostal v nás – brať si niečo navyše, čo nepotrebuje. Biblia nie je učebnicou prírodovedy ani ekológie. Biblia hovorí o našom základnom nastavení a odhaľuje nás, akí sme vo svojej podstate skazení tým, že sme sa vzbúрили proti Božiemu stvoriteľskému plánu a chceme byť pánmi, a nie správcami zeme a jej prírodného bohatstva.

Je podľa teba kresťanstvo anti ekologické alebo len neekologické? V globále to vyzerá tak, akoby napr. budhizmus oveľa viac dbal na prírodu ako kresťanstvo. Alebo sme len na niečo v minulosti zabudli?

Musíme vždy nanovo interpretovať zvest Božieho slova podľa aktuálnych podmienok. Samotnú Pravdu Božieho slova nemožno meniť, ale je možná nová interpretácia toho, čo zvest prináša. A to je náš každodenný zápas. Nanovo objavujeme niektoré biblické pravdy, ktoré sú tam od začiatku, len sme si ich ne všimli, alebo sme na ne nekládli dôraz. Či už vedomky, alebo nevedomky, lebo ľudstvo tie problémy nepálili. Iné problémy riešil kresťanský stredovek a iné riešime teraz. Faktom je, že kresť

ťanstvo sa naozaj sústreďovalo na osobnú spásu človeka. Ale samo osebe svojim učením nie je menej ekologické ako budhizmus alebo hinduizmus. V Biblii predsa nájdeme veľmi jednoznačné proekologické princípy, ktoré by nás mali viesť k tomu, aby sme stvorensť, ktoré nám je zverené, spravovali tak, aby bolo na prospech všetkým. To predsa Biblia obsahuje. Ktoré iné náboženstvo má prikázaný siedmy deň ako deň odpočinku, každý siedmy rok ako odpočinok pre polia a päťdesiaty rok určený na odpočinok celej prírody – a mnoho ďalších podobných ekologických prikazov? V originálnom židovskom a následne aj kresťanskom myslení nie je postavená duša proti hmote. To priniesla až grécka filozofia. Platón postavil hmotu proti duši. V židovstve je „nefeš“ – živá duša chápaná ako celý človek. Keď si pozorne a vniavavo prečítame Bibliu, tak sa dozvieme, že nemôžeme žiť koristníckym spôsobom života.

Čo rozumieš pod výrokom, že kresťanstvo v povýšení lásky k blížnemu zabudlo na lásku k stvorensťu?

Láska k blížnemu je širší pojem. Povieť príklad, možno trochu pritiaľnutý za vlasy: Ak vylejem olej do potoka a niekto sa o niekoľko metrov nižšie z toho napije a následne ochorie, tak som ja na príčine jeho nešťastia. A to je hriech. Láska k blížnemu musí mať širšiu dimenziu ako len láska k človeku. To, čo som spravil, je hriech, je to neláska k blížnemu a budem za to volaný na zodpovednosť. A to by mala byť pre kresťanov vážna výstraha: zabudli sme na to, že sa budeme zodpovedať aj za to, ako sme spravovali tú časť stvorensťa, ktorá nám bola zverená alebo na ktorú sme mali dosah.

Myslíš, že by mohol existovať pojem kresťan-ochranár?

Myslím, že prieniky medzi kresťanmi a ochranármi sa v poslednom čase celkom slubne rozbiehajú. Diskusia sa vedie aj v celosvetovom meradle. L.White ako jeden z prvých povedal, že kresťanstvo je na vine, že je ekologická kríza. Samozrejme, hovorím to veľmi zjednodušene. No tu kdesi sa začala diskusia na túto tému. To bolo v roku 1967. A my s pomerne veľkým oneskorením, zapríčineným aj totalitným režimom, sme začali hovoriť o tom, aké je prepojenie kresťanstva a ekológie. Je to legitímna diskusia a ja celkom otvorene povieť, že sme v niektorých veciach ako kresťania zlyhali. Tu treba však rozlišovať dve veci: kresťanstvo má potenciál viesť ľudí správnym smerom aj v týchto otázkach. Písmo sväté dáva návod, ako si počínať v otázkach správy prírody, ale ako kresťania sme v mnohých veciach zlyhali.

Existuje ekologický hriech?

V Genezis 2, 15 sa píše, že Boh ustanovil človeka, aby obrábal a strážil. *Strážil rovná sa spravoval.* Sporný verš o panovaní nemusí znamenať panstvo v tom zmysle, ako si predstavujeme. Otázka je, ako ho interpretujeme. Berieme na vedomie, že sa mení interpretácia niektorých pohľadov. Písmo nás vedie k tomu, aby sme nelipli na svojich nesprávnych názoroch, ale aby sme dokázali priznať – áno, toto som spravil zle, a pokánie znamená zmenu o 180 stupňov. Teda, že to budem robiť inak. My kresťania musíme robiť pokánie za to, čo tu je, máme na tom svoj podiel, neboli sme a nie sme dobrými správcami, neplníme Boží zámer, sústredili sme sa egoisticky len na osobnú spásu a mandát správcovstva nám unikal. Začínajú sa ozývať nové hlasy, ale sú ešte slabé na to, aby prenikli do širokých vrstiev kresťanov. Tu máme ešte veľké rezervy.

Ako sa z toho dá dostať von? Čo treba zmeniť?

Úlohu kresťanstva vidím v tomto: ukázať, že to, čo žijeme teraz, ten nesmierny konzum, je novoveké modlársťvo. Niektorí to nazvali „nový druh náboženstva“, ktoré začína ovládať svet. Miro Žbirka ešte za socializmu naspieval pieseň, ktorej slová si pamätám doteraz: *Obchod je náš novodobý chrám, v ňom klaníme sa tovaru a on sa klania nám.* A to bolo dávno pred érou hypermarketov. Keď som nedávno tú pieseň počul, uvedomil som si, že sa naozaj vytvára akási kontrareligiozita, v nedeľu sa nejde do kostola, ale do nákupného centra. Nechcem byť negativistický, ale je to tu a nemôžeme pred tým zavierať oči.

Ako sa teda kresťanstvo môže stať ekologickým?

Kresťanstvo je abstraktný pojem. Treba sa pýtať, ako sa kresťan môže stať dobrým správcom. Iba vtedy, keď si uvedomí svoju osobnú zodpovednosť za napĺňanie mandátu, ktorý dostal ako správca, začne ho brať vážne. Možno začíname robiť prvý krok: už trochu viac o tom hovoríme. Druhým krokom by mohlo byť, že začneme separovať odpad, dokážeme si povedať, že päť párov topánok stačí, nech ma reklamy presviedčajú koľko chcu, že potrebujem ďalšie. Ide o to, dostať tieto úvahy do konkrétnej každodennej praxe. Uvedomiť si, čo to znamená pre mňa osobne: dobre spravovať svoj život, zaregistrovať v sebe pojem ekologický hriech a uvedomovať si, kde ho robím.

Rozhovor s J. Szöllösom, kazateľom BJB, bol prebratý z časopisu Dialóg 2/2011

Žena, ktorej umreli od hladu dve deti a jedno na chrípku

Máte chuť prečítať si niečo o ľudskom nešťastí?

Najprv ale začneme tým, ako tento príbeh vlastne vznikol. Bol to jeden z našich prvých týždňov s Leenu v uliciach Káthmandú po druhom zemetrasení. Dlhší čas po prvom a neskôr aj druhom zemetrasení sme sa nepohli z domu, lebo sme sami mali problém zadovážiť si niečo k jedlu. Zásobovanie bolo niekoľko týždňov úplne ochromené a zásoby jedla v obchodoch sa rozpredali počas prvého dňa hneď po zemetrasení (alebo si ich majitelia nechali pre seba). Väčšina Nepálcov žije zo dňa na deň, a preto ani všemožné malé obchodíky nedržia takmer žiadne zásoby, väčšinou majú to, čo môžu ihneď predať, ako sú vajcia, mlieko, chlieb atď. A jediný väčší obchod v našom okolí bol zrovaný so zemou. Elektrina tiež nebola skoro mesiac a všetci spolu s nami sa snažili jednoducho prežiť.

Zemetrasenie v istom zmysle pomohlo deťom žijúcim v uliciach, pretože vláda (alebo skôr zahraničná pomoc) vytvorila stanové tábory, do ktorých sa aj deti uchýlili na pár týždňov až mesiacov. Mali tak počas začínajúceho obdobia dažďov „stan“ nad hlavou a ľahšie si zaobstarali jedlo. Mnoho detí sa do nich ale nedostalo. Prečo? Miesta bolo jednoducho málo a stanové tábory si počas prvých dní „privlastnili“ gangy, ktoré do nich deti z ostatných gangov nepustili a vyhнали ich. Ich okolie to veľmi nezaujímalo. Rád by som tvrdil, že to bolo kvôli ich vlastným problémom s prežitím, ale nedá sa povedať, že by ich deti ulice extra zaujímali či pred zemetrasením, počas neho alebo po ňom. Keď sa situácia trochu upokojila a Leene ostávalo ešte niekoľko týždňov z dlhých prázdnin, ktoré vláda z dôvodu zemetrasenia vyhlásila, mali sme dostatok času ísť prečesávať ulice. Teda, pokým neprišlo druhé zemetrasenie a nepopadali ďalšie domy. To nás Leenin otec znovu nikam nepustil. A hádajte sa s niekým, kto rozhoduje, či sa vaša snúbenica stane v budúcnosti aj vašou manželkou. Ale podme k veci.

Po určitom čase sme sa vrátili do ulíc a našli sme troch bratov, ktorí najskôr klamali, že prišli o oboch rodičov počas zemetrasenia a sú sirotu. Zemetrasenie bolo „in“. Bolo to niečo podobné, ako je pre mnohých utečencov v posledných rokoch „in“ Sýria (samozrejme, neplatí to o všetkých, predsa

len tisíce ľudí museli pre vojnu v Sýrii opustiť svoje domovy). Keď zistili, že s Leenu nie sme len turisti, ktorí prídu, dajú im nejaké rupie, aby si utíšili svedomie, a znovu odídu, tak od nás prestali drankat peniaze a nakoniec sa zdalo, že si rozhovor s nami aj užívajú. Neskôr nás priviedli do štvrte, kde v tom čase bývali. Predstavili nám hrdo aj svoju mamu. Nižšiu (nižšiu na nepálsky priemer), očividne zodratú ženu. Oči by ste jej kvôli hlbokým vráskam na tvári len ťažko hľadali. Niekoľko by ju mohol považovať za jednu z tých, citujem: „*Ti ľudia tam žijú síce skromne, ale v súlade s prírodou a sú šťastní.*“ A ona presne takto od mala žila v dedine ďaleko od hlavného mesta. Vyдалa sa, mala deti, muža jej zabil zosuv pôdy. Jej skromný šťastný život ju viedol od tohto okamihu trochu iným smerom. Nakoľko boli z najnižšej kasty a nič nevlastnili, po manželovej smrti jej postupne dve deti umreli na hlad a ďalšie na chrípku. Tak sa so zvyškom detí rozhodla skúsiť šťastie v Káthmandú a opustiť život v dedine. My sme ich stretli po roku a pol života v Káthmandú. Chlapci do školy samozrejme nechodili, veď z čoho by ju zaplatili v krajine, kde nie je zadarmo a kde stále približne 40 % obyvateľov nevie čítať a písať. Ale aspoň nehladovali. Cez deň sa ponevierať po uliciach a zbierali papier, prípadne niečo ukradli. A mama sa snažila predať to, čo zozbierali. Prácu by si samozrejme nenašla, keďže nechodila do školy a bola aj tak dostatočne zamestnaná speňažovaním „odpadkov“. V dedine, kde viedli „šťastný, skromný a na prírodu naviazaný život“, školu nemali. A tak si žili v jednej izbe s ďalšou mnohočlennou rodinou. V izbe, ktorej polovica bola od podlahy po strop zaprataná papierom a haraburdím. Nechcem sa nikoho dotknúť, ale realita miliónov, ak nie stoviek miliónov ľudí vyzerá hruba takto. Raz horšie, raz o trochu lepšie. Občas sme im priniesli nejaké jedlo, to sa však nie vždy páčilo ich susedom. Raz k nám prišiel majiteľ obchodu s kobercami a drzo hovoril, že aj on chce banán, že prečo len

oni (rozumej deti). Leena ma v tom čase už poznala dosť na to, aby ma odpratala, skôr ako zvíťazí moje pokušenie zoznámiť daného pána s mojou pästou. Som síce kresťan, ale sú veci, ktoré mi dokážu poriadne zvýšiť tlak (ľudská hlúposť, najlepšie v kombinácii s egoizmom a štipkou arogancie).

Pred nejakým časom mi niekto položil otázku: Ako by som charakterizoval chudobu? Osobne si ju nedovolím všeobecne charakterizovať, lebo má mnoho podôb. Horších, ale i lepších. Ale dovoľm si tvrdiť, že tento príbeh nám pomôže si ju bližšie predstaviť.

Peter Kuruc

Rok misie 2017

Obrázkom, ktorý nás bude sprevádzať celý rok aj vo forme plagátu, začíname Rok misie 2017 a v rámci neho kampaň na posilnenie misijnosti našich zborov.

Ciele sú vyjadrené na obrázku.

Chceme v Rozsievачi prinášať povzbudzujúce články, svedectvá, ktoré nás budú aj ako jednotlivcov motivovať k tomu, aby sme znovuobjavili dôležitosť našej misie – poslania tu na tejto zemi – prinášať svedectvo a zvesť o záchrane ľuďom okolo nás.

Myslím, že to bude aj najlepší spôsob oslavy 500. výročia reformácie.

J. S.

Stoh slámy

Můj dědeček z otcovy strany se jmenoval jako já, Václav Lamr. Pocházel od Jičínka, vyučil se kamnářem v Olomouci, v Litovli navázal na prastarou keramickou tradici a vybudoval kamnářství. Později i keramickou dílnu, kterou převzal můj otec a ve které dodnes dělá kamna, krby i historické repliky kamen můj bratr Josef. Dědečka jsem znal vždy jako muže plné práce. Měl stále zástěru zamazanou od hlíny a měl mohutný knír. Byl to vlastenec a činovník Sokola. Protože v našem domě byla stará keramická dílna a pec už od roku 1670, byla od věků všech hrnčičských generací kamnářů, co tu pracovali, celá černá od kouře z keramické pece. Ten „pecník“, jak jsme tomu prostoru říkali, je černý dodnes. Když si dědeček chtěl odpočinout od práce, vyšel na ulici před dům a pozoroval omladinu. Občas nějakého uličníka, co nějak zlobil, vtáhl do dílny a zavřel za pec, kde byla absolutní tma. Babička musela obvykle zakročit a kluky vysvobodila. Tak se dědeček stal jakýmsi strážným ulice. Když se objevil ve dveřích dílny, rozhostila se mezi dětmi uliční slušnost. Tuto činnost měl jaksi v krvi, protože jednu dobu dělal práci městského strážného a čekal, až se ve městě uvolní nějaký dům s pecí na keramickou práci.

Můj dědeček Václav prožil první světovou válku a v ní hodně cestoval od Haliče po Itálii. Bojoval v Rusku v zákopech za císaře pána. Na nějaké bojiště v Itálii cestoval lodí. A právě tato jeho vojenská anabáze se stala zdrojem vyprávění. Seděli jsme s bráchou u babičky u buchty s kávou a dědeček vyprávěl své příhody. Velmi často vzpomínal, jak je trápil hmyz všeho druhu. Vši, štěnice, blechy, svábi a jiná havěť. To ostatně trápilo vojáky i za druhé světové války. Především při obléhání Stalingradu se tento hmyz stal mocným faktorem při zdecimování Němců. Vedle generála bláto a zima tu bylo vojsko - hmyz. Rusové byli na tuto „armádu“ vytrénovaní a znali prostředky, jak se té havěti zbavit. Například pokud jim nedošel čistý petrolej, kterým se potírali a dokonce ho popíjeli. Petrolejem se v Rusku léčily i mnohé nemoci, ba i rakovina. A to pochopitelně odpuzovalo některé druhy hmyzu. Ovšem tento luxus petroleje za první světové války nebyl. V zákopech se jím nanejvýš ohřívaly prostory pro zraněné za mrazů, a proto byl pro běžné vojáky nedostupný. Z mnoha příběhů, které mi dědeček vyprávěl, mi utkvěl jeden, který je silně symbolický a dědeček do něho vložil jakési pomazání, aby vyzněl jako poselství budoucím generacím. Mnohokrát jsem o tom příběhu ve stohu slámy přemýšlel, když jsem myslel na princip jednoty lidí. Je zde Bohem vložen tajemný klíč, kterým máme dnes otevřít další dimenzi lidství v Evropě a ve světě. Stalo se to před Vánocemi v třeskuté zimě jednoho roku války, někde na ruské frontě. Geografické a časové okolnosti si pochopitelně nepamatuji. Rakouští vojáci krutě mrzli v zákopech jedné z nesmyslných pozicičních bitev, kde se týdní i měsíce bojovalo o nějakou vyvýšeninu a kvůli té kóte umíraly tisíce Rakušanů a Rusů na druhé straně. Ti, co zůstali pro další jatka, sváděli

namý zápas s omrzlinami končetin, častým hladem, tyfem, průjmami a se zmíněným hmyzem. Dědeček v tom smrtelném zákopovém mrazu jistě vzpomínal, jak při nočním hlídání u pece doma v Litovli přikládá pod vypalovací komoru bukové štípy dřeva, popíjí prostějovskou starorežnou a ukrájuje si uzené maso. Kouř z dýmky klesal v proužku do větracího otvoru pece a na koleně předly dvě kočky. Prostorem se line speciální vůně právě tavené glazury. Podle toho, kdy se vůně objevila a dle její intenzity, poznali hrnčiči a kamnáři, kolik „dřev“ mají ještě přihodit, a kdy končí pálení. To bylo jejich tajemství a důkaz mistrovství. Potom si mohli schrupnout v teple u žárem sálající pece...

Ze snění v mrazu zákopu byl dědeček velitelem vyzván, aby se připojil místo podřimování do průzkumné skupiny. Ta mizela ve tmě v prostoru nikoho. Měli sledovat, zda není na protilehlé frontě Rusů nějaká aktivita. Při jedné takové průzkumné misi objevili vojáci nečekaně blízko v malém údolí stoh slámy, který zázrakem nebyl zapálen zbloudilou střelou. Vojáci se okamžitě dohodli, co mají udělat.

Skupina vojáků se okamžitě zavrtala do hloubi stohu a v tom nečekaném daru od Boha v podobě teplé lázně vysílání okamžitě vojáci usnuli. Ale dědeček slyšel, jak se vedle něj zavrtává jiný voják. A další z druhé strany. A další... Asi to kluci objevili před nimi a nyní se chodí do slaměného hotelu zahrát a nocovat. Celou noc se do stohu někdo zavrtával a okamžitě usnul. Stoh byl prošpikovaný muži, co pokáslávali a nasávali teplo, aspoň na nějaký čas, než je probudí mráz a výbuchy. Ráno se dědeček probudil a v hrůze zjistil, že se ve spánku objímal s nějakým Rusem v bílé uniformě. Rusové ve stejnou noc také objevili stoh, a Rakušáky ve tmě nepoznali. Spali s nimi promíchaní. Rus vedle Čecha, Čech vedle Rusa a v noci si dýchali do tváře jeden druhému. Rakouští a ruští vojáci se toho kuropení na povel všichni naráz probudili a každý prchal na jinou stranu údolíčka. V panice zapomněli ve stohu pušky, boty, pláště, i malé batohy. Ale stejný problém měli nepřátelští Rusové v bílých uniformách. Celou noc se tu zahalení tmou ve spánku objímal nepřítel s nepřítelem. Rusové řvali při úprku hrůzou, ačkoliv jich bylo víc než Rakušanů, a prchali ze stohu, zanechávajíc tam kabáty a zbraně. Nechali tam i boty a podupávali jen v ovinovačkách ve sněhu. Stejně reagovali „Rakušáci“, ale ve skutečnosti to byli samí Češi. Dědeček, jako bývalý policajt, sjednal mezi nepřáteli pořádek. Protože v ruské skupině byl nějaký přeběhlý Čech, rychle se domluvili pokyny a povely na dálku přes údolí. Z každé strany nechal dědeček vyslat deset mužů, aby ze stohu pobrali zapomenuté boty a pušky a oděvy svých vojáků. Protože měl dědeček jako živnostník obchodního ducha i v této situaci, požádal Rusy, aby vzali dolů ke stohu při sbírání věcí jejich vynikající tabák, a Rusům za to zas slíbil čerstvé fasony komisárek, tedy chleba a vyhlášené rakouské ovinovačky do bot. Tak se stalo. Obě skupiny si pobraly ve stohu své věci a udělaly výměnný obchod. Rakouští vojáci jása-

li nad ruským tabákem, a Rusové se ještě v údolí u stohu zakousli do rakouského chleba. Lámanou rusko-češtinou bylo dědečkovi sděleno, že Rusové na této části fronty dostali zásah do proviantu a nedostali několik dní nic k jídlu. Vojáci si vařili rozřezané opasky z kalhot a drtili kořeny vyhrabané pod sněhem. Než se rozešli, pověděli si, jak se to má s frontou a dědeček se tak dozvěděl, že za týden nastane všeobecná ofenziva z ruské strany.

Rusové a Češi, kteří tady hájili cara a císaře, se dohodli, že než začne ofenziva, vytvoří v tomto údolí ve stohu smluvní neutrální zónu, aby se mohli i jiní vojáci ohřát a vyspat v teple. Dohodli se, co si skupiny budou vyměňovat. A tak se několik dnů vždy z obou stran fronty za nočních hodin ke stohu připlazila skupina vojáků z obou nepřátelských stran a před usnutím se konal výměnný obchod. Rusové tam měli nějakého zkušeného „felčara“, ten jim radil, jak si ošetřit rány a co dělat v zákopových podmínkách s tyfem, průjmami a podobně. Znali metody na vši a blechy. Tam se dědeček od Rusů dozvěděl, jak se dá zvládnout hlad a při tom neztratit energii. Je to jednoduché. Místo jídla piješ jen vodu roztavenou z ledu a vlastní moč. S tím vydržíš dost dlouho. A na rány si dávali obinadla namočená jen v čisté vodě nebo ve vlastní moči. Tyhle obvazy vyměňované několikrát denně oddálí zánět a sněť. Tuto jednoduchou metodu užívali „felčari“ už za pruské války a zachránili tak řadu vojáků před amputací a smrtelnými infekcemi. Pokud spotřebovali česnek. To bylo tehdy jedině přírodní antibiotikum. Češi zas Rusy informovali o smýšlení velitelstva, a co je čeká za pár dní. Vojáci si vyměňovali střípky informací o tom, co se děje ve světě a kdy to vše skončí. Byly to ovšem zprávy staré týden, či měsíc. To, co se dostalo zdecimovanou poštou, se probíralo jako poselství naděje. Všichni se chtěli už vrátit domů. Týden ještě nevypršel a velitel, který se vše dozvěděl, nechal stoh zapálit. Ráno kolem páté zahájila dědečkova fronta mohutnou, ale opět zbytečnou, nic neřešící ofenzivu, ve které dědeček ztratil několik dalších krajanů, co s ním bojovali. Když jsem o tom příběhu přemýšlel, napadl mne slogan: „NEJVĚTŠÍ NEPŘÁTELE PÍJÍ STEJNOU VODU.“ Myslí, že tento skutečný příběh mluví i bez výkladu o lidské solidaritě obyčejných lidí. Bůh vám žehnej a uchovej nás od takových strastí. A pokud se dostanete do podobné situace, buďte solidární k lidem. Je to milost, že je možné se většinou domluvit. Všichni lidé potřebují slunce, vodu, teplo, potřebují se najíst a spát. Všichni - i tví nepřítelé - potřebují Boží milost. Všichni touží po harmonii a lásce. Vždyť jsme stvořeni pro život a ne pro zabíjení.

Václav Lamr

Ocitli sme sa na jednom mieste

V roku 1965 som nastúpil na základnú vojenskú službu do Plzne. Bolo to v tom čase úplne bežné, a skoro všetci 18 – 19-roční sme mali dva roky povinný vojenský výcvik. Muži majú veľa skúseností z vojenčiny a radi o nich rozprávajú. Sú to vždy zaujímavé príbehy. Mne sa stalo toto.

V jednu stredu poobede pri nástupe po prečítaní denného rozkazu boli čítané mená vojakov, ktorí dostali poštu, a tí vojaci museli vypočodovať a prevziať si ju. Bolo to napínavé, milé a potešilo ma, že zaznelo aj moje meno. Dostal som pohľadnicu, od klenovskej mládeže. „Janko, všetci Ťa pozdravujeme, chybaš nám v mládeži, zostaň verný Pánu Ježišovi,“ a veľa podpisov. Takéto pozdravy a aj listy od mládeže som dostával takmer každý týždeň. Veľmi ma to povzbudzovalo, pretože nám bývalo v kasárňach aj smutno. V ten deň mi veliteľ družstva pri rozdávaní pošty povedal, aby som neskôr prišiel za ním do kancelárie. Keď som potom za desiatnikom Alexandrom šiel, pri vstupe som sa hlásil: „Súdruh desiatnik, vojak Kováčik, prišiel som na váš rozkaz!“ Dostal som dovolenie vstúpiť aj pokyn, aby som sa posadil. Alexander sa postavil, zbral z kúta kancelárie gitaru, ktorú tam mal veliteľ čaty, a začal hrať a spievať: „Pán Boh je láska, dal nás vykúpiť, Pán Boh je láska, miluje nás...“ Šok je slabé slovo na moje obrovské prekvapenie. Spievaj, vyzval ma, veď to poznáš, nie? Poznám, zmohol som sa na odpoveď, ale spievať som nezačal hneď. Nevedel som sa spamätať z prekvapenia. Zaspievali sme všetky verše a Alexander

mi porozprával, odkiaľ zo Slovenska je, ako chodil do zhromaždenia, ale prestal, lebo sa mu nepáčilo, ako kresťania nábožne rozprávajú, ale podľa toho nežijú. Prečo som hneď nespieval? Lebo som myslel na výcvik pod velením Alexandra – bol prísny veliteľom družstva. Naposledy sme mali nácvik rýchleho pochodu v maskách v priestore zamorenom jedovatým plynom. Mal som s tým veľký problém, pretože nemôžem dobre dýchať nosom a mal som ho aj operovaný. Pomáham si tak, že hodne dýcham ústami. S plynovou maskou som to mal ťažšie, a tak som si pri behu v kritických chvíľach pomáhal tak, že som si rukou odtáhal masku. Alexander to zbadal, považoval to za priestupok, výcvik prerušil a neuznal obhajobu, že mám s nosom problém, že sa dusím. Jeho reakcia bola: „Vojáne, kedy vás teď potrestám a vy si to zapamätujete, zachránil jsem vám život, pretože tu je zamořený prostor a vy jste vdychovali smrtelný plyn, rozumíte?“ Tým trestom bolo, že som ten beh musel opakovať ešte

raz a vojaci, čo sa ma zastali, museli klusat so mnou. Pri Alexandrovom spievaní piesne o Božej láske som si spomenul aj na jeho neskoré príchody z vychádzok po večierke, ako rozsvietil svetlo a museli sme počúvať, čo na vychádzke zažil.

Alexander prerušil moje spomienky a začal mi vysvetľovať, prečo ma zavolať, čo odo mňa chce. Nebolo to preto, aby sme spolu spievali. Povedal mi, že v nedeľu dostane návštevu. Má prísť jeho priateľka zo Slovenska s rodičmi. „Ty chodíš v nedeľu ráno na vychádzky. Povedz mi adresu kostola, kde chodíš, aj ako sa tam dostaneme, o ktorej začínajú a tak...“ Vysvetlil som mu, že chodím do Cirkvi Bratskej na ulici Dukelská 31. Nevie, či boli v zhromaždení, ale ja som mal „potom“ problém sám so sebou. Alexander, ak žiješ, odpusť mi, že som sa v tú nedeľu nenapísal na vychádzku. Nechcelo sa mi ísť do zhromaždenia, keď tam pôjdeš ty. Ja som sa cítil lepšie v porovnaní s tebou. Pane Ježišu, prosím, aj ty mi to odpusť. Ďakujem, že neskôr som si mohol s tvojou pomocou uviesť, že stretávať sa s inakšími ľuďmi, ako som ja, môžem a mám práve vďaka tomu, že tam budeš ty, Pane Ježišu. Že cirkev je práve pre takých ľudí. Hanbím sa za to a vyznávam, že nebolo správne nejsť preto do zhromaždenia.

Tým sa môj príbeh s desiatnikom Alexandrom ešte neskončil. Nerozprávali sme sa veľa, nespoznali sme sa viac. On bol naďalej prísny veliteľ, ja a ostatní sme sa snažili plniť rozkazy. Raz v nedeľu večer prišiel Alexander z vychádzky, nerozsvietil, nezačal nahlas rozprávať ako

inokedy. Ešte som nespál, tak som vedel, že prišiel k mojej posteli. Mali sme dvojposchodové posteľe, ja som spával dolu. Klakol si ku mne tak blízko k mojej hlave, že mi to bolo až nepríjemné. Hovoril tak ticho, že podľa hlasu by som ho nespoznal. Vzlykal. „Janko, hnuším sa sám sebe, čo mám robiť?“ Po chvíli som sa zmohol na odpoveď: „Šaňo, ty vieš o tom, že Boh je láska, ty vieš, čo máš robiť. Modli sa a Boh ti odpustí. Tebe nebolo treba nikdy radiť.“ Aj keď sme sa snažili hovoriť ticho, niektorí vojaci začali šomrať. Za niekoľko dní potom Alexandra preložili a viacej sme sa nevideli.

Je mi ľúto, že som v ten večer nevstal z posteľe a nešli sme do kancelárie, alebo hoci na chodbu. Mali sme obidvaja vstať, ísť sa modliť, vyznať pred Pánom Ježišom, že Ho potrebujeme. Priateľ sa v ten večer cítil už na dne a ja som sa modlil za pokojný odpočinok. Zarecitoval som vetu, že „Boh je láska“, a neponúkol som Šaňovi, aby zažil, že ho Boh má rád a ja tiež. Dvaja mladí ľudia, ktorí verili v Boha, sme sa ocitli

na jednom mieste a v kríze vzťahu sme nedokázali začať s „nácvikom“ hovorenia si pravdy v láske. Myslím, že sme to nezvládli aj preto, lebo sme nepoznali, nevpustili do nášho vzťahu Pána Ježiša. Počas tých dvoch rokov vojenčiny bol najzaujímavejší nácvik pohybu v teréne podľa mapy a kompasu. Býval to výjazd v noci niekoľko kilometrov od Plzne. Nákladné autá postupne zastavovali. Veliteľ prečítal tri mená, dostali sme do ruky mapu a úlohu dôjsť do určeného cieľa v stanovenom čase. Spolupracovať, nepohádať sa. Podmienka – všetci traja prísť spolu! Tí, ktorí to nestihli alebo zabúdli, mali smolu. Autá odišli a cesta do kasární trvala aj dva-tri dni. Ale naučili sme sa to. Mám sedemdesiat rokov a je mi ľúto, že hriech stále spôsobuje bolesť, rozdelenie v spoločnosti, v rodinách, v cirkvi. Odlišné výklady teológie, pravidiel a názorov oddeľujú od seba aj dvoch kresťanov tak, že sa už nedokážu spolu rozprávať, dohodnúť, spievať. Čo máme teda robiť? Rada priamo od Pána Ježiša je: „Lebo kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v mojom mene, tam som ja medzi nimi“ (Mt 18, 20). Takže jedna vec je istá. Pán Ježiš je prítomný – a to nielen ako téma, ale ako osoba. Osoba nielen do počtu, ale Pán.

Počul som od niektorých členov brnianskeho zboru BJB, že pred niekoľkými rokmi prišiel do zboru jeden brat, ktorý sa volal Alexander a vo svojom svedectve rozprával zážitky zo svojho života. Spomenul vraj aj vojenskú službu v Plzni v roku 1965 a pritom vyznal aj to, ako mňa a iných vojakov potrápil. Takže príbeh je pravdivý a tieto spomienky som napísal preto, lebo čítam knihu, ktorú som dostal na Vianoce: Nástroj v Božích rukou. Napísal P. D. Tripp. V knihe sú aj takéto vety: „Skutočné priateľstvo nás volá z temnoty osobného súkromia do láskyplnej úprimnosti záujmu jedného o druhého. Zo zavretej obálky z vás robí otvorený list.“ Vďaka Bohu, že mne, nám dáva ešte šancu zmeny. Keď budeme ľuďom pomáhať, alebo keď budeme pomoc prijímať. Bohu na slávu a nám pre radosť. Vďaka Alexander... „Budme pravdiví v láske, aby sme vo všetkom dorastali v Krista, On je hlava“ (Efez 4, 15).

Ján Kováčik

„Budme pravdiví v láske, aby sme vo všetkom dorastali v Krista, On je hlava“ (Efez 4, 15).

Prostredie Života

Život dosadený do prostredia, do nádoby, je veľkorysé gesto Života, presnejšie Darcu života.

Je to volanie na pút metamorfózy od nevedomej hmoty až po plné uvedomenie si seba a toho Nevedomitelného.

Prostredie, v ktorom sa život odvíja, je frekventovanou témou terapeutických miestností. Pravdepodobne preto, lebo rozumieť prostrediu je tak trochu zdrojom posunu v porozumení životu samotnému, ktorý sa v ňom realizuje.

V tomto kontexte nás môže táto výzva zaplavovať neistotou, pochybnosťami a množstvom nezodpovedaných otázok. Aký paradox sa tu črtá, keď sa nad tým zamýšľame, sme tak strašne málo vybavení pre to, aby sme životu rozumeli, že sa to každá generácia musí znova a znova nanovo učiť, a sme tak bohato vystrojení k tomu, aby sme život zažívali, prežívali, precítovali ho, a to nezávisle od toho, kde a komu sme sa narodili. Aký majestáť sa v tej tajuplnosti skrýva, aká nadradenosť? O čom to svedčí, ak nie o veľkosti toho vše presahujúceho Života. Života, ktorý na nás dýcha z každého kútika, kde sa ocitneme. Zároveň skrývajúceho sa pred každým reflektorom či mikroskopom.

Akou mierou nás ten život presahuje?, s úžasom sa pýtam znova a znova. Človek ako prostredie života je poctou, zodpovednosťou, výzvou a ponukou zároveň. Fascinujúca vzájomnosť medzi životom a prostredím v sebe ukrýva mnohé odpovede na otázky našej existencie. Či život utvára svoje prostredie alebo prostredie formuje život, ktorý v ňom prebieha, je podobná otázka, ako čo bolo skôr: sliepka alebo vajce.

Ak nevychádzame z predpokladu jestvovania počiatku vecí, tak budeme musieť kapitulovať aj pri tejto otázke. Alex si nervózne sadá do kresla. Máte tu pekné, hovorí, no jeho slová hovoria viac o jeho napätí ako o miestnosti. Po-

vrchne, rýchlymi pohybmi očí monitoruje terapeutickú miestnosť, a napokon, po niekoľkých minútach sa jeho pohľad ustáli na terapeutovi ako hlavnej okolnosti ich spoločného priestoru.

Dakujem, odpovedám mu, cítim sa tu dobre, a letmo urobím očný obhliadku svojej pracovne. Ako sa tu cítite vy, Alex? pýtam sa ho, zasmiečujúc tú peknú terapeutickú nahrávku, a potom, že prečo sa ľudia cítia nervózni v rozhovore s psychológmi, pomyslím si.

Dobre, odpovedá mi, no zjavne sa lepšie

cítil pred tou otázkou, ako po nej. Však napokon každá takáto hlúpa otázka smeruje niekam, kde sa v človeku ozve akýsi zvláštny pocit nepokoja,

akoby ho niekto práve vyzval na tanec na lade. Alex si prekriži nohy opačným smerom, oprie sa o druhý lakeť, vlastne sa nemám dobre, priznáva, a akoby pravdivosť priniesla okamžitú úľavu, oprie sa v kresle s hlbokým, pomalým výdychom. Na miestnosť na krátko dolahne mlkve ticho pravdivosti, hlboké a mystické.

Zjavne ani jednému z nás to ticho neprekáža a necháme ho úplne doznieť. Ako poletujúci hodvábný šál, ktorý pomaly dopadá na gauč a zostane tam nehybne a velavravne ležať. S čím za mnou prichádzate Alex?, pýtam sa ho po chvíľke príjemného ticha, s odhodlaným nádychom nás oboch.

So smetím, odpovie s lakonickým, šibalským úsmevom, potešený z vydareného smeču, a to z mojej terapeuticko nahrávky. So smetím? Pýtam sa nechápavo.

Ano, odpovie mi, lebo kamkoľvek sa pohnem, pokračuje, tak ma po krátkom čase dobehnú. Analýza, motív, disciplína a potom tréning, to všetko som už skúšal, aby som si ten život upratla, a nepomáha nič, teda nič dlhodobo. Môj život sa vždy a znova vráti do starých koláji, do chaosu, do rozkladu, v ktorom sa aj ja zakaždým začnem rozkladať. Vzťahy, termíny, platby, byt, prostě všetko. Vždy si poviem, že to teraz dám do poriadku a už to udržím. No zakaždým, dodáva premýšľajúc, sa znova a znova prichytím pri tom, ako sa po prvotnom nadšení bezmocne prizerám na rozpad. Nevieam, prečo mám bordel vo všetkom? Prečo mi veci vždy nejako vyklznu medzi prstami? Mám rozčítaných dvanásť kníh a do svojej izby ledva viem vstúpiť, taká je zaprataná. Znova zmlkne a jeho slová nás ťaživo prikrývajú tmavým tónom reality. Potom sa pustí do dlhého smutného príbehu, opisuje, ako v detstve nehybne sedával na kraji posteľe, nútiac sa k strnulej nehybnosti, a dúfal, že to tentokrát bude mať zázračnú moc. Opisuje, ako sa

snažil dýchať tak, aby sa nič na jeho tele nepohlo, a ako sa srdcervúco rozplakal, keď sa mu to nepodarilo a v obývačke sa spustil hurikán. Po otcovom vyčíraní miestnosť naozaj vyzerala ako po ničivom hurikáne. Otec vždy začínal s malými predmetmi, ako boli lyžice, soľničky, pokračoval zväčša taniermi, až napokon prišiel na rad nábytok. Nikdy nevedel, čo sa tam presne deje, a ako hurikán silnel, už ani vedieť nechcel. Dival sa na jeden bod na pohovke oproti, akoby to všetko rozprával jemu a nie mne. Treskot a krik bolo ťažké znieť, pokračuje, no najhoršie bolo to mrazivé ticho tesne po tom, ako sa hurikán skončil. Spomína, ako strašne potreboval ísť na záchod, ale ani dýchať si nedovolil, nieto ešte vyjsť z izby. Keď svoje rozprávanie skončí, v usporiadanom priestore terapeuticko miestnosti sa rozľahne napäté, strnulé ticho. Neprerušujem ho, nemám prečo. To ticho vraví zjavne účinnejšie ako ja.

Ako tomu rozumiete vy, Alex, pýtam sa ho po chvíli. Prečo vlastne zanášate svoj život smetím a chaosom?

To by som rád vedel, odpovedá pre neho netypickým strohým tónom. Akoby som to ani nerobil ja.

A kto to teda robí s vaším životom, ak nie vy?

Samozrejme, som to ja, aj keď to robiť nechcem, ale neviem prečo.

Alex, to, čo okolo seba vytvárame, je akési zvláštne torzo toho, kým vlastne sme.

Je to ako zrkadlenie nás samých, akurát v trochu krivom zrkadle. Vždy je otázne, či prostredie utvára nás, alebo či my vytvárame prostredie, najskôr však to bude asi oboje. Vaše pôvodné prostredie vás naučilo znehybnieť a dať voľný priebeh deštrukcii. Už len približujúci sa hurikán vás paralyzuje, a výsledný stav vás v tej bezmocnosti udržuje ďalej. Náš vzťah k nášmu bezprostrednému prostrediu veľa prezrádza o našom vzťahu k nám samým. Osvojili ste si zvláštne presvedčenie o živote, a to napríklad, že proti hurikánu nič nezmôžeme, alebo že rozbitý priestor je váš priestor a inak to asi nebude ani v budúcnosti. Alebo že ten bordel a smeti ste vy sám, a v neposlednom rade, že pre tú roztrieštenosť je váš otec vo vašom živote stále prítomný, a prítomný zlý otec je lepší než nijaký. A tieto lži sa stali vašimi životnými paradigmami, ktoré si nevedomujete. Tým hurikánom ste v skutočnosti vy, a to, čo z vás po hurikáne zostane, je neusporiadaný chaos, v ktorom znova a znova zažívate úzkosť, či matka prežije. A tam, kde ide o život, sa nič iné ani k slovu dostať nevie, ani prostredie, v ktorom by sa tomu životu lepšie darilo.

Zoltán Mátyus

Belší ako sneh Důvěřuj Jeho lásce a milosti

*„Yzopom zbav ma hriechu, a ja budem čistý, umy ma, belší budem ako sneh.“
Žalmy 51, 9*

*V jednu studenú noc napadol
aj v našej oblasti sneh...*

*A ráno,
keď som otvorila oči,
videla som okolo seba všetko biele
a... bola to nádhera.*

*Snehu bolo veľa
a mali sme s ním aj dosť roboty.
Nebol ťažký, skôr ako páperie,
lebo bola tuhá zima.
Trblietal sa na slnku
a oči nám slzili od toľkého jasu...*

*Všetko špinavé bolo zakryté.
Všetok prach a blato boli prikryté snehom
a žiadnu špinu nebolo vidieť.
Božie slovo nám hovorí,
že keď človek Bohu vyzná svoje hriechy,
On odpustí
a srdce človeka umyje
a to sa stane belšie ako sneh.*

*Myslela som na toto zaslúbenie
pri odhadzovaní snehu.
Ďakovala som Bohu,
že aj moje srdce očistil
a očisťuje,
keď v pokore vyznám a prosím
o odpustenie.*

*Čistý sneh – to je nádhera.
A čisté srdce – to je záruka šťastia,
lebo viem,
že šťastní – blahoslavení sú tí,
ktorí majú čisté srdce –
tak zaslúbil TEN,
ktorého krv na Golgote
očisťuje každý hriech,
a každý, kto uverí, smie byť pre Jeho obet'
belší ako sneh...*

*Ďakujem, Pane Ježišu, za tú milosť a lásku.
Ďakujem za zbavenie hriechu,
ďakujem za očistenie,
ďakujem za spásu.*

Jarka Rečniková

Pokud chceš, aby Boží pokoj vládł ve tvém životě, musíš se vzdát několika věcí:

Přestat zkoušet přijít na to, jak Bůh bude jednat
Přestat se strachovat a trápit („*Netrapte se žádnou starostí*“ Fil 4, 6)
Přestaň Bohu říkat, co je pro tebe správné
Přestaň myslet, že jsi neúspěšný člověk a nemůžeš potěšit Boha

Jedna ze satanových neúspěšnějších lstí, jak obrát křesťana o pokoj, je přesvědčit ho, že musí usilovat zalíbit se Bohu. Pořád to na mě zkouší!

Někdy, když potřebuji tiché místo k modlitbě, jedu autem do hor. Byl jsem tam nedávno a díval jsem se přes zelená pole a lesy a těšil jsem se z Pánovy přítomnosti. Z ničeho nic mě přepadla myšlenka, že nedělám nic pro Pána.

„Pane,” vykřikl jsem: „Já nedělám moc pro Tvé království. Všechno, co dělám je, že se modlím, připravuji kázání a chodím do církve a kážu. Celý svět jde do pekla a já pro Tebe nic nedělám.” Přepadly tě někdy takové myšlenky? Děláš všechno, abys ses zalíbil Pánu, a přesto se stále necítíš svatý? Já vím, že jsem se necítil svatý. Ve skutečnosti se stěží někdy cítím svatý... Dokonce ani ve svých nejlepších dnech. Dokonce ani tehdy, když kážu pod pomazáním Ducha svatého. Můžete se ptát: „Ty, bratře Dave? Někdy se necítíš, že bys dělal dost pro Boha?” Ano! Dábel přichází a způsobuje, že se cítíme nehodni, nenaplnění a ztrácíme svůj pokoj tím, že dbáme na tyto hrozné pocity.

Naslouchejte Pavlovy modlitbě za nás: **„Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého”** (Ř 15, 13).

Důvěřuj v Jeho dobrotu. Věř v Jeho lásku a milost. A neobviňuj Jej, že se na tebe zlobí, nebo je z tebe zklamaný, nebo s tebou nemluví. Nechť Jeho pokoj vládne ve tvém srdci a nad celým tvým životem.

David Wilkerson

Čo robíme pre našu planétu?

Niektoré z mojich detí malo napísané v zošite otázku: „Čo ako rodina robíte pre našu planétu?” Odpoveď znela: „My pre našu planétu nerobíme nič.” Bola to odpoveď žiaka na otázku o ekologických prístupoch rodiny. Keď som si túto odpoveď prečítala, až ma zamrazilo. Naozaj pre naše prostredie a prírodu nerobíme nič? Zavolala som si deti a spýtala som sa ich:

– Deti, čo robíme s papierom, keď sme naň už niečo nakreslili alebo ho nijako inak nevieme využiť? Jasná odpoveď: Dávame na kupa a potom do krbu na zakurovanie.
– A čo robíme s PET fľašami? – Fľašu pokrčíme a hodíme medzi plasty, vrchnáčik uschováme medzi ostatné a potom odozvdáme na vozík pre nejaké dieťa.
– A čo robíme s malým oblečením a topánkami? – Posúvame iným alebo hádzeme do zberných kontajnerov.
– A kde to oblečenie berieme? – Buď v sekáči (second-hand) alebo od starších kamošov.
– A čo robíme s kartónmi? – Obalujeme ich a vyrábame držiaky, ozdobné boxy a znova využívame.
– A kam dávame zvyšky jedla? – Nuž, buď psovi

alebo mačkám alebo sliepkam... a zvyšok na hnoj.

Tak som im povedala: Minimálne toto robíme pre našu planétu. Volá sa to separovanie a recyklácia.

Zrazu som si uvedomila, že moje deti vedia, čo robíme s odpadom. A vedia, že žijeme ekologicky. Len to nepoznajú pod tým menom. Len nerozumejú cudzím výrazom. Niekedy tak nerozumieme ani tomu, čo Pán Boh od nás chce. Ak si prečítame „miluj bližného svojho”, znie to tak duchovne, len nevieme, čo s tým máme robiť. Nevieme, že máme dať spolužiakovi časť desiaty, ak si svoju zabudol, alebo podržať dvere babke, keď vychádza z obchodu. Na to sme tu my rodičia, starší a múdrejší, aby sme biblické pravdy deťom prerozpravali ich rečou, aby im mohli porozumieť a podľa toho konať. A najlepšie urobíme, ak tú cestu pôjdeme s nimi.

Lýdia Podobná

Radostné srdce

Pred mnohými rokmi k nám prišla návšteva. Veľa si z nej nepamätám. Len to, že sa volala Marína, a keď sme si sadli za klavír a spolu hrali štvorročne, neveril som, že si môžem s niekým neznámym takto rýchlo a dobre hudobne porozumieť. Keď neskôr vznikla skupina Radostné srdce a Marína Wiesnerová bola jej vedúcou, už som sa nečudoval. Spievali nádherné melodické piesne v perfektnom prevedení, ktorým veríš na prvé počutie. No, ale poďme od začiatku.

Mama Maríny, alebo Márie – ako ju mnohí poznajú – bola vedúca predajne, tak na ňu veľa času nemala. Preto Marínu vychovávala jej teta, ktorá ju viedla aj k duchovným začiatkom. Všetko sa však zmenilo, keď Marína odišla na konzervatórium do Bratislavy, kde sa aj zábrany uvoľňujú, a tak si povedala, že chce naplno žiť a všetko skúsiť. Začala žiť dvojaký život. Jeden vo svojom vnútri a druhý navonok.

Po nevydarenom poldruharočnom manželstve, čo prežívala ako veľkú osobnú prehru, pocítila, že potrebuje niečo viac, ako len to, čo vidí, čo skúsila, že potrebuje niečo, čo by ju naplnilo.

Začala hľadať zmysel života cez okultné praktiky. Ako sama vyznávala, dosiahla celkom dobré výsledky, zlé na tom bolo len to, že to nefungovalo v praktickom živote. Keď prišiel problém, nestačilo si hovoriť, aká je silná, múdra, že to zvládne, ale bolo treba prakticky konať. A to nevedela. Bola učiteľka v hudobnej škole v Partizánskom, tak sa začala snažiť, aby bola čo najlepšia a v tom hľadala zmysel života. Ale ani to nepomáhalo.

Pán Boh použil pri Maríne zaujímavý spôsob, ako jej ukázať cestu.

Snívali sa jej tri sny. Aj keď sa snami nikdy dovtedy nezaoberala a ani im neprípisovala žiadny význam, vedela, že práve k nej hovorí Boh. A potom to už išlo veľmi rýchlo. Stretla sa s kolegyňou, ktorá jej hovorila, že Boh je živý a že odpovedá. Marína na nej videla, že nežije len nejaký predpísaný náboženský život, ale má ozajstný vzťah s Bohom.

A zrazu vedela, že toto chce a po tom túži.

Po tomto rozhovore sa Marína rozhodla prijať Boha celým srdcom, prosila Ho o odpustenie a prijala Ježiša do svojho života. Odvtedy, napríklad, prestala rozlišovať ľudí, či sú bieli, čierni, Róm, Neróm, pasuje mi, nepasuje mi... Pocítila k ľuďom lásku. Veď aj ona sa mohla narodiť niekde v rímskej rodine a to, že sa narodila inde, vôbec nie je jej zásluhou.

Aj toto ju priviedlo k rozhodnutiu, že si z detského domova vzala Drahúšku, rómske dievča, ktoré krásne spievalo. Začali spievať spolu a neskôr sa aj stala členkou ich skupiny. Ale tu sa príbeh vôbec nekončí.

Marína nemohla ukryť svoju zmenu. Nepovedala si, že teraz začne kolegyne obracať, ale jednoducho to išlo z nej. Bola preplnená láskou, radostou a pokojom.

A zrazu sa obrátila jedna kolegyňa, druhá, tretia, štvrtá...

Všetky sa spolu stretávali, rozprávali si svoje zážitky a začali si spievať duchovné piesne.

A keďže boli muzikantky, tak im nestačili dvoj-, troj-hlasy, ale sa púšťali aj do štvorhlasov. Nikdy neplánovali založiť hudobnú skupinu, ale spev z nich išiel tak prirodzene, že už o chvíľu vznikla skupina s názvom Radostné srdce.

jeden víkend. To všetko bolo za hlbokéj totality, a vedeniu školy sa to samozrejme nepáčilo. Veď boli učiteľky, čo vychovávali

Mária Wiesnerová, vedúca skupiny Radostné srdce.

svojich žiakov. Ako si dovoľujú spievať kresťanské texty? Začali teda nacvičovať tak, aby za dverami či pod oknami nikto nerozumel, čo spievajú.

Napríklad spievali: „U-A-I-I-E-A-E“, a to vlastne spievali text: „Ku nám si prišiel, Pane.“

Je pravda, že život s Bohom sa nedá utajiť, a tak sa neraz stalo, že si ich zavolalo vedenie školy, kde im riaditeľ nariadil, aby prestali s tým ich náboženským životom.

Keďže to odmietli, niektoré z nich boli preložené do škôl v inom meste.

Zámer vedenia však nespĺnil svoj účel. Lebo ich viera nestála ani na ich stretávaníach, ani na žiadnom človeku. Ale práve vďaka tomuto mohli založiť svoj vlastný kresťanský zbor.

Ak sa chcete viac dozvedieť o skupine Radostné srdce a počuť aj ich piesne, celý rozhovor s Marínou nájdete v archíve Radia 7: <http://radio7.sk/archiv/retro-klub>

Spracoval Slávo Král

Proroční žáci

I dnes pŕjde o vzťahy. Podíváme sa do 2 K 6, 1-7. Tam, kde mŕl Eliáš „školu“, ale bylo zde málo místa. A tak se jeho žáci rozhodli vyjít k Jordánu pro klády, aby rozšířili svoje místo. Eliášovi žáci se svěřili se svým rozhodnutím učiteli a on jim řekne: „Jděte.“ Ale jeden z nich požádá Eliáše: „Bud' tak laskav a pojď se svými služebníky.“ Eliáš neváhá a odpoví: „ano, pŕjdu s vámi.“ Jedná se o důvěrný vzťah. Jak se dnes odvíjejí mezilidské vzťahy? Záleží, zda se jedná o vzťahy kladné nebo záporné. Kdybychom se jimi chtŕli podrobnŕ zaobírat, museli bychom zajít až k první rodinŕ, tedy do rodiny Adamovy. Biblické dějiny jsou mezilidskými vzťahy přímo protkané. Ale zahledme se chvíli na vzťahy všeobecnŕ, ať už se jedná o vzťahy v rodinŕ či obecnŕ mezi lidmi.

Toto krátké, ale veledůležitŕ dějství nám může mnoho říci a přinést mnoho užitku. Máme před sebou proroka Eliáše a jeho žáky. Zahledme se na vzťah mezi mladými lidmi, studenty „teologie“ a jejich učitelem. Jedná se o dobrý až ideální vzťah, který mezi nimi přinášel vzácné ovoce. To se děje i dnes tam, kde je Hospodin svrchovaným Pánem. V Eliášově dobŕ byl Izrael ohrožován ze všech stran a náš „mini děj“ se odehrává v této složité dobŕ. Eliášovi studenti tedy odešli k Jordánu a domluvili se, že odtamtud vezmou každý jeden trám a rozšíří své „bydlení“. A Eliáš šel na žádost jednoho studenta s nimi.

Ostatní Eliášovi studenti si možná v duchu řekli: Stačíme na to sami. Jen ať si náš učitel Eliáš odpočine, on přece nebude kácet stromy. Jak by nám Eliáš v naší nelehké práci mohl pomoci? Je nás dost, abychom svoji práci zvládli. Avšak jeden z žáků měl jiný názor. Jako kdyby měl prorocké „tušení“, že právě on bude potřebovat prorokovu radu, že bude mít komu svěřit svou bolest, trápení a strach. Eliáš byl svým přístupem k mladým lidem, ke svým studentům, dobrým vzorem. Dobré vzájemné vzťahy mezi mladými a starými, mezi žáky a učiteli, jsou nesmírnŕ důležité. Na nejednom místě Starŕho i Novŕho Zákona čteme, že dobré vzťahy přinášejí vzácné ovoce.

Tedy něco, bez čeho se život stává břemenem. Obdivuji prorockého žáka, který chce mít vedle sebe svého učitele, aniž by tušil, co se při kácení stromů u Jordánu přihodí. Nebyl si jistý sám sebou, ani svými spolužáky.

Od Eliáše se máme také co učit. Naslouchá svému žáku a činí to, o č ho žák požádá. Jde tu o Eliášovu přítomnost při práci jeho žáků. Nejde o to, aby Eliáš kácel stromy, ale aby byl při práci přítomen. Eliášova přítomnost přesahuje jeho případnou práci. On nepřemýšlí, zda má či nemá jít se svými svěřenci k Jordánu. Cítí, že tam má být, že ho někdo bude potřebovat. Je rád, že může být mezi svými žáky a nebuďe se jen dívat, jak jim jde práce od ruky. Bude jim k dispozici v čemkoli.

Tomu, který zve mistra, aby šel s nimi k Jordánu, se jeho učitel stane velice užitečným. Eliášova pomoc onomu žáku je víc, než kdyby jim pomáhal kácet stromy. Na Eliášovi vidíme, že to byl vzácný Boží sluha. Boží sluha nepohrdá nikým a ničím tam, kde může posloužit. Nezáleží mu na tom, o jakou pomoc se jedná, o co jeho žák zoufale žádá.

Dnes v podobné situaci jen řekneme: „Jste mladí, musíte získávat zkušenosti.“ Oni ty zkušenosti hledají a získávají. Ale přítomnost, byt' i starého učitele, jakým v tu dobu byl Eliáš, je pro žáky velkým přínosem. Tento text nás učí, abychom byli laskavými a ochotnými ku pomoci, pokud nás o ni někdo požádá. Eliáš si uvědomuje, že jeho přítomnost s žáky je nutná a že je pro jejich život důležitá. To, co se stalo při kácení stromů u Jordánu, je událost velmi výmluvná pro Eliášovy žáky, ale i pro nás. Žákovi, který jej pozval, spadne do Jordánu vypŕčená seker a Eliáš mu poradí, jak má sekeru najít. Ať hodí kus dřeva do vod Jordánu. Tam seker a vyplave na hladinu. Jak by onen žák sekeru našel, kdyby nebylo Eliášovy rady? Staří jsou tu také proto, aby mladým radili, ne je poučovali. Tím by neuspŕli. Eliáš nepoučoval, ale učil a pomáhal tam, kde by jiní pomoci nemohli! „Dobrá rada je nad zlato,“ praví jedno známé přísloví.

Vlastimil Pospíšil

Biblická škola v Dánsku – dobré místo pre rast

Biblická škola v malej dedinke Mariager stojí na vrchu kopca s výhľadom na fjord. Okolo nej sa rozprestiera zelený bukový les. Na tomto mieste škola pôsobí už 61 rokov a od začiatku bola tréningovým miestom pre mládež, ktorá chcela žiť život s Bohom. Pri založení školy v roku 1955 mala škola 39 študentov. V súčasnosti máme 94 študentov s priemerným vekom 22 rokov. Škola ponúka štyri smery, z ktorých si študenti môžu vybrať, avšak pre všetky tieto smery platí, že vyučovanie je založené na biblických princípoch, hodnotách a biblickom pohľade na človeka. Ponúkame ti stručný opis jednotlivých smerov.

Mariager Højskole
Danish Pentecostal Bible College

Teologický smer

Školský rok na teologickom smere je zameraný na štyri oblasti: Biblia, život, teológia a služba. Ako študent získaš počas školského roka prehľad a porozumenie

Božieho slova ako nikdy predtým. Budeš povzbudený k osobnému rastu, dostaneš dôkladný úvod do najdôležitejších aspektov kresťanstva, a dostaneš aj vyučovanie, ktoré je zamerané na službu. Teologický

smer je určený pre tých, ktorí chcú študovať biblickú teológiu a ponoriť sa hlbšie do kresťanskej dogmatiky.

Učenický smer

Na učenickom smere chceme vytvoriť kultúru učeníctva s dôrazom na osobný rast a charakter. Kultúru, kde naša identita je zakorenená a rastie vo vzťahu s Bohom ako naším Stvoriteľom, s blíznymi, s prírodou a samým sebou ako jednotlivcom. Učeníctvo vidíme ako celoživotný proces, ktorý sa opiera o vieru a biblický pohľad na človeka. Tento pohľad zahŕňa všetky aspekty života a ľudskej povahy.

Vodcovský smer

Chceme vidieť množstvo kresťanských vodcov a pracovníkov, ktorí sú vystrojení a pripravení slúžiť Bohu v miestnych zboroch, misijných organizáciách a v spoločnosti. Vodcovský smer je určený pre ľudí, ktorí chcú rozvíjať svoje dary a službu ako kazatelia, pracovníci s mládežou, dorastom, zakladatelia zborov, evanjelisti, misiónári, poradcovia, vedúci chvál, či akýkoľvek iný druh vodcovstva alebo práce v miestnom zbore, misijnom alebo aj v sekulárnom prostredí. Chceme do teba investovať prostredníctvom vyučovania, osobného poradenstva, stáže v miestnych zboroch, ako aj rôznych výziev počas školského roka. Robíme to takto preto, aby si rástol

vo svojom myslení, rozvíjal sa vo svojom charaktere a nabral skúsenosti, ktoré prehĺbia a rozvinú tvoje jedinečné povolanie.

Študijný smer

Tento smer je pre tých, ktorí sa ďalej chcú rozvíjať v konkrétnych témach, ktoré si sami zvolia, napr. teológia, duchovnosť, médiá, hudba alebo kultúra mládeže. Absolvovanie tohto smeru je podmienené účasťou na vodcovskom smere alebo dokumentáciou podobného vzdelania.

Bakalár teológie

V spolupráci s biblickou školou HARVEST (Sydney, Austrália) ponúkame možnosť získať titul bakalára teológie. Ak by si chcel o tomto vedieť viac, tak kontaktuj školu cez e-mail na mail@mariager-skolerne.dk. Každý rok organizujeme misijné cesty po Európe. Rozdelíme sa na menšie skupiny a zapájame sa do projektov v školách. Zúčastňujeme sa rôznych sociálnych projektov, pomáhame s kresťanskou prácou s deťmi, navštevujeme mládežnícke stretnutia a pod. Sú to vždy inšpirujúce cesty, počas ktorých študenti zažívajú dobré a požehnané spoločenstvo, kde spoločne slúžime Pánu Bohu. Tento rok sme boli v Anglicku, na Slovensku, v Estónsku a v Lotyšsku. Ak pošeš prihlášku do 1. mája, dostaneš študijnú cestu do Izraela za polovičnú

cenu a Slováci a Česi môžu požiadať o ďalšiu zľavu až do výšky 60 % z celkovej ceny štúdia. Navyše si srdečne vítaný nás prísť navštíviť. Ponúkame Ti jeden celý týždeň na škole zadarmo (štúdium, ubytovanie a stravovanie). Vyber si dátum, ktorý Ti vyhovuje (dopravu si musíš hrať sám), a môžeš uvidieť školu, zúčastňovať sa na vyučovaní a stretnúť všetkých našich šikovných študentov. Ak tento článok v tebe vzbudil záujem dozvedieť sa viac o škole, navštív našu webovú stránku www.mariager-hoj-skole.dk/en. Tu si môžeš dohodnúť návštevu a nájsť ďalšie informácie o škole.

Peter Makovíni, učiteľ na Biblickej škole v Dánsku

Svedectvo

Nie tak dávno po tom, čo som začala svoj „dospelácky“ život, bola som konfrontovaná so zmenou. „Ísť naspäť do školy?! To už mám predsa za sebou!“ pomyslela som si. No nakoniec som sa rozhodla spraviť krok viery a hľadať Boha iným spôsobom ako doteraz. Rozhodla som sa prísť na biblickú školu do Dánska a nelutujem! Možno som očakávala zjavenie z neba hneď a zaraz... a možno by to bolo len na škodu. Realita je, že sa učim viac spoznávať Boha cez jeho Slovo, vzťahy, službu, ale byť s Ním aj osamote. Taktiež sa učim spoznávať samu seba a rozvíjať potenciál, ktorý som dostala. Je to proces. A ja som ochotná byť cezeň menená na Boží obraz.

Vierka Polóniová

Pochádzam zo zboru Viera a na biblickú školu som neprišiel s úplne jasným cieľom. Začiatky boli pomerne ťažké, avšak postupne si všimam, aké výborné je, že tu som. Otvorili sa mi nové možnosti, spoznal som viac iných, ale aj samého seba. Vidím, ako sa moja viera upevňuje, rastiem v poznaní Božieho slova a som zakorenený v zdravom spoločenstve. Doprial by som každému mladému človeku takúto skúsenosť.

Daniel Jursa

Venujte

z vašich daní na rekonštrukciu

Chaty Komenského v Račkovej doline

Názov: IN Network Slovakia, n.o.
Sídlo: Sokolská 2729/12, 984 01 Lučenec
Právna forma: nezisková organizácia
IČO: 37954130

Kontakt: tel: 0907169875
č.účtu: 6014448030/5600 v.s. 777
IBAN: SK11 5600 0000 0060 1444 8030
www.innetwork.sk, inslovakia@stonline.sk

Kde je Bůh, když to bolí?

Bratr Jiří Dohnal je vedoucím sboru v Chorvatsku, Rovinji. Spolu s ním se můžeme ohlédnout za životem jeho rodiny a sboru v roce 2016. Někdy to i bolí, říká bratr Jiří, ale jsem posilován slovem: „**Naše práce není v Pánu marná**“ (1 K 15, 58).

Jiří, při jaké příležitosti ti srdce poskočilo radostí? Co se u vás ve sboru přihodilo?

Raduji se, když se lidé obracejí k Pánu, když činí kroky víry. Tak se stalo bratru Goranovi. V loňském roce se výrazně posunul ve své službě. V lednu učinil před Pánem rozhodnutí, že odejde ze zaměstnání, které ho velmi vyčerpávalo, a že se postaví na vlastní nohy. Byl to velký krok víry, vzhledem k tomu, že měl na svých bedrech dvě hypotéky. A Pán se k jeho rozhodnutí přiznal. Goran nastoupil do turistické agentury, kterou založil se svým bratrem a které se teď dobře daří. Navíc v listopadu se Goranovi a Katarině podařilo prodat jejich dům, který pronajímali a na který měli hypotéku. Pro další vývoj Goranovy služby to má velký význam, protože to souvisí s finanční situací jeho rodiny a případného nástupu do jeho služby na plný úvazek. Proto z toho máme takovou radost. Když si vzpomenu, jak před léty začínal ve sboru kázat a jaké těžkosti a stavy úzkosti přitom prožíval, a když ho teď vidím, s jakým klidem se připravuje a pak káže skvělé slovo skvělou formou a s takovou samozřejmou zjevnou a laskavou autoritou, srdce ve mně poskakuje radostí.

svých pár rybiček a chlebě, On to vzal do rukou, poželnal a pak tím, k mému úžasu, nasatí spoustu lidí. Dokonce se jich tak mocně dotkne, že mi často pláčou na rameni. A i po dlouhé době svědčí o proměně, kterou prožili. Je úžasné být toho součástí. Setkávám se také individuálně s některými pastory nejen z Istriie. Nemám žádnou oficiální pozici nějakého „kouče“ nebo „mentora“. Vzniklo to tak nějak spontánně a přirozeně, mimo oficiální strukturu EPC v Chorvatsku. Cítím se v tom jako ryba ve vodě. Pokračuji v práci v Teologické komisi. Některé z dokumentů jsou nyní předmětem docela bouřlivé diskuze. Příprava několika dalších dokumentů mě ještě čeká. Vážím si důvěry, kterou ve mně vedení naší církve má, že mi svěřílo tvorbu těchto dokumentů. **Naše pravidelné pastorálky** na Istrii pokračují. Letos jsme jich měli pět a dvě z toho byly s účastí předsedy naší církve Damira Špoljariće a taky pastora EPC z Rijeky a jeho spolupracovníků.

Co tě nejvíc těší?

Mým velikým potěšením jsou **společné bohoslužby církvi na Istrii**, které se staly již

pravidlem a jsou znamením jednoty. A tu jako pastoři sborů na Istrii máme. 21. 2. na těchto bohoslužbách již podruhé kázal předseda ICEJ v ČR Mojmir Kallus, můj dlouholetý dobrý přítel. Při té příležitosti jsme spolu mohli strávit nějaký čas, což je pro mne vždycky vzácné a velice inspirativní.

Prožíval jsi také bolest.

Ano, začátkem dubna jsem začal ztrácet zrak na levém oku. Během pěti dnů se to tak zhoršilo, že jsem už viděl jen 20%. Diagnóza – odchlípení sítnice, což je závažné poškození oka, při kterém hrozí i trvalé oslepnutí. Takže mě chtěli poslat rovnou do nemocnice v Rijece, nebo Zagrebu. Byl bych se tam nechal i odvézt, nebýt tolika špatných referencí od našich známých o kvalitě očních lékařů ve zdejších státním zdravotnictví. Nechal jsem se přemluvit bratřími u nás i v ČR, abych odjel na operaci do ČR. Svůlil jsem, přestože v ČR nejsem pojištěn. Náš přítel, který pracuje jako finanční ředitel kliniky LEXUM, mi vyjednal na jejich klinice 50% slevu, ale i tak operaci vyčísil na 25 000,- korun. **V následujících dnech jsem byl zaplaven Boží milostí.** Během pár dnů nám přišly na účet peníze nejen na operaci, ale i na cestovní náklady. Jsem vděčný za Tělo Kristovo a všechny ty obětavé sourozence, kteří tak promptně a spontánně zareagovali v této mimořádné situaci. Celý duben jsem byl v rekonvalescenci. Žádná námaha, žádný prach, odpočívání. Teď, po osmi měsících, mohu říci, že vidím na celé oko, i když to, co vidím, je pořád ještě trochu zdeformované.

Míváte i snídaně pro ženy?

V dubnu jsme opět pořádali „**snídaní pro**

ženy,“ takovou nenásilnou evangelizační akci, kterou jsme měli už vloni. Ženy z našeho sboru pozvaly svoje nevěřící kamarádky

Je pro mne nevýslovnou radostí sledovat jeho růst od znovuzrození po dnešek, kdy je z něj už dávno duchovně zralý a dospělý Boží člověk, který mě v mnohém přerostl a od kterého se mohu sám učit.

Jakým způsobem se u vás rozšířila mezisborová služba?

Rozšířila se tak nějak „sama“. Nijak jsem o to neusiloval. Prostě se snažím být Pánu užitečný tak, jak umím. Dal jsem Mu těch

do kavárny nebo pizzerie na snídani, kde je program na určité téma. Tentokrát měly téma: „Kde je Bůh, když to bolí?“ Čtyři ženy ze sboru vyprávěly o tom, jak jim Pán Ježíš pomohl překonat bolestivé zkušenosti nebo těžké období v jejich životě. Mezi těmito svědectvími vždy zazpívá chválicí skupina ze sboru nějakou píseň s příhodným textem. Je to skvělý způsob, jak oslovit lidi skutečnými příběhy z vlastního života.

Vaše děti sledovaly stopu Aslana?

Ano, v nedělní škole se tvoří pěkná parta. V květnu vymyslely naše děti Káta s Te-

rezkou a Matýskem hru pro děti s názvem: „Po stopách Aslana“ a děti z toho byly úplně na větvi. Terezka a Káta byly za dobré víly a Matýsek v mém „sniperském“ obleku za bubáka. Chlupy na Aslanovu hřívu jsme vzali z našich koz, kamenný stůl, na kterém byl Aslan obětován, postavily holky den před tím u středověké zříceniny tvrze na jednom kopci asi kilometr a půl od nás. A jako krev posloužila červená tempera. Stálo to poměrně dost práce, ale co by člověk pro děti neudělal, že?

Jak se ti daří ve tvém osobním životě?

Tuhle jeden náš neobrácený známý řekl své kolegyni z práce, která chodí do našeho sboru, že se musí zeptat Jureta, jak to dělá, že jeho žena Katka je pořád tak veselá a šťastná. No, zahálo mě to u srdce, ale nejsem si jist, jestli s tím mám já co dělat. Mám tu svoji Kačenku strašně rád, ale její štěstí

zcela jistě vychází z jejího vztahu s Pánem a to je pro mne to nejdůležitější. Nemusím se totiž vedle ní bát být pouhým člověkem. Jsem vděčný za celou svoji rodinu. Někdy jen tak sedím a pozoruji je v tichém dojetí a říkám si, jak mě asi Bůh musí milovat, když mi dal takovou ženu a děti. Za těch 20 let, co jsme tady, jsem tolikrát mohl přijít o život, nebo skončit na vozíku a Pán mě vždycky znovu a znovu pozvedl a vrátil k životu. Tolikrát jsem prožíval děsivé úzkosti a tíseň a Pán mě ze všech těchto věcí vysvobodil. Mohu říci spolu s žalmistou: „Hospodin mě přísně káznil, ale nevydal mě smrti“ (**Žalm 118, 18**).

V únoru mě zase po půl roce čeká onkologická prohlídka. Tentokrát půjdu opět na CT s kontrastem, což je spolehlivá metoda, zobrazující případné metastázy. Vždy, když se blíží čas kontroly, stupňuje se ve mně i v Kačence napětí. Nemluvíme o tom, ale oba o tom víme. Hrozba, že by se rakovina mohla vrátit, je takovým temným mrakem na tom mém jinak krásně modrém nebi. Přál bych si mít takovou důvěru v Pána, že bych svým klidem nakazil všechny kolem sebe.

Za celou svoji rodinu vám z celého srdce děkuji za modlitby, za lásku k nám a Božímu dílu v Chorvatsku. Ať celý rok 2017 zakoušíte svobodu ode všeho, co by odvádělo vaši pozornost od Pána, a svobodu ke všemu, do čeho vás volá.

Rozhovor s bratrem Jiřím Dohnalem z Chorvatska připravila a vedla Marie Horáčková

Východisko z tmy

Pri počúvaní správ z televízie som spozornel, keď hovorili, že sa dve študentky rozhodli ísť cez les na rozhľadňu, aby sa pokochali pohľadom na zamrznutú krajinu. Stmievanie ich však nemilo prekvapilo. V tme stratili orientáciu a na ceste domov zabľúdili. Mobilom si privolali pomoc a začalo sa policajné pátranie, ktoré malo šťastný koniec.

Prípomenulo mi to slovo z proroka Ezechiela, ktorého Hospodin poveril strážením prístáhovalcov z domu Izraelovho. Mal za úlohu vyjadriť Božie napomenutia. „Keby som povedal bezbožnému: Istotne zomrieš! A nenapomenul by si ho a neodvrátil od jeho bezbožnej cesty, budem vyhľadávať jeho krv z tvojej ruky, hoci zomrel pre svoju nepravosť. Ale ak napomenieš a neodvráti sa od svojej bezbožnosti, on zomrie pre svoju nepravosť, ale ty si vyslobodil svoju dušu. A keby sa odvrátil spravodlivý od svojej spravodlivosti a činil by nepravosť a ja by som dal prekážku do cesty, aby sa potkol, on zomrie pre svoj hriech. Zabudne sa na spravodlivé skutky, ktoré kedy učinil, ale jeho krv budem vyhľadávať z tvojej ruky. Ale keby si ho napomenul, tak, aby nehrešil a nehrešil by, istotne bude žiť, pretože sa dal napomenúť. A ty by si vyslobodil svoju dušu.“

Vieme, že nebezpečenstvo zabľudenia je aktuálne v každom čase. V duchovnej oblasti sa dá blúdiť bezcieľne sem a tam a ľudia sa nezamyslia, prečo je v ceste toľko prekážok. Sú nad ich sily. No nielen Ezechielovi znie Božie slovo. Aj dnes platí v živote každého z nás, že kto prijme Pána Ježiša do svojho srdca a pokorí sa pred Ním, bude mocou Božou strážený vierou s cieľom spasenia, ktoré je hotové, aby bolo zjavené v posledný čas. Vieme od Pána Ježiša, že na to prišiel na svet, aby nikto, kto v Neho uverí, neostal v tme. On je svetlo sveta. Ten, kto Ho nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života. Chvála Mu za to.

Michal Barger

Gratulácia

Nejako nám uniklo, že brat Janko Kondač v Nemecku (t. č. v Eberstadte) sa v septembri minulého roku dožil požehnanej deväťdesiatky života.

Pôvodom z maďarského Kondoroša, neskôr obyvateľ Tekovských Lužian, potom v Bratislave, patrí medzi horlivých čitateľov a odberateľov Rozsieväča. Ba nielen to, on pravidelne podporoval náš tlačový orgán svojimi darmi. Na brata Janka s jeho milou manželkou Betkou a s celou rodinou si radi spomíname. Patrí do našej duchovnej rodiny, aj keď sa neskôr, r. 1972 odšťahoval do novej vlasti, kde sa usadili v meste Stuttgart. Neraz mali hostí zo Slovenska (okrem mnohých iných), a tak pestovali spojivo lásky a poskytovali pocit domova nám, všetkým návštevníkom. I keď v posledných rokoch jeho i manželkin zdravotný stav sa hodne zhoršil, a musia tak prejsť nejednou vážnou skúškou svojej viery a oddanosti Pánovi i bratstvu, donedávna udržiavali živé kontakty s nami aj cez stránky Rozsieväča. Využívame túto príležitosť, aby sme bratovi zaželali Božie požehnanie, ochranu a dobré zdravie do ďalšieho života. Veríme, že spojivá lásky medzi nami zotrvajú naďalej neprerušene.

*Za redakciu a čitateľov časopisu
brat Pavel Konda*

Ján Kondač oslavil 90. narodeniny

Milý Janko, nedávno jsem se dozvěděl, že jsi oslavil své 90. narodeniny.

Srdečně tě zdravím a přeji ti hodně Božího požehnání. Jsi jen o pět let starší než já. Poprvé jsem vás navštívil v Tekovských Lužanoch v Bratislave, ale nejvíc jsem vás navštěvoval v Západním Německu a to ve Stuttgartu na svých cestách do Švýcar. Vaše dveře byly vždy otevřené.

Vzpomínám, jak jsi mi natankoval plnou nádrž benzínu. Téměř při každé návštěvě

jsem u vás nocoval a jednou i s bratrem kazatelem Šalingem. Víím, že jsi měl na starosti městské parky a do několika z nich jsme se mohli podívat.

Vzpomínám na tvůj obchod, a co jsi nám všechno o něm povídal. I ta zmrzlina, co jsi také prodával, moc chutnala. Na mých cestách přes Německo jste pro mne byli milou zastávkou.

Vzpomínám na vaši návštěvu v ČSSR.

V Praze se tvým synům Emilovi a Karlovi velice líbil Pražský hrad, zejména jedna z několika zahrad a tehdy jsme se domluvili, že až přijedete podruhé, vrátíme se sem.

Milý bratře Janko, přeji tobě, tvé manželce Betce i synům mnoho Božího požehnání a zdraví od našeho Pána Ježíše Krista. I já jsem se nejednou díval tváři v tvář smrti, ale vždy mne ten největší Lékař nad všechny lékaře z nebezpečí smrti vylučoval. On je stejný dnes jako včera. Blahopřání k tvým narozeninám připojuji ke gratulaci tvého brata Paula. Pán vám žehnej.

*Bratrsky zdraví váš přítel Vlastimil Pospíšil,
kdysi kazatel v Miloslavově.*

JAS – spevácky zbor Bratskej jednoty baptistov v SR

Ponuka našej služby pre vás

Drahí bratia a sestry, v kalendári JASu sú ešte termíny na ďalšie obdobie a dovoľujeme si vám a vášmu cirkevnému spoločenstvu ponúknuť našu službu s cieľom povzbudiť ľudí v každodennom živote a viere. V našej službe sa usilujeme prispôsobiť potrebám a očakávaniam pozývajúcich, ak je to v našich možnostiach. Pomôžeme pri

misijných aktivitách pozývajúcich a spevom spevokolu podporíme ich vlastnú službu. Môžeme ponúknuť koncert, koncert so svedectvami, podporu našim spevom pri zvesti evanjelia. Službu pre okolie zboru, ale aj pre povzbudenie zboru ako takého. Ak vás naša ponuka zaujme a privítali by ste takúto formu služby pre vás, ozvite sa nám, prosím, formou emailu na adresu:

jas@baptist.sk, alebo kontaktujte organizačného vedúceho. Budeme sa snažiť nájsť spoločne vyhovujúci termín. Nakoľko sme z celého Slovenska, je potrebné akciu plánovať niekoľko mesiacov vopred.

*Za JAS - Branislav Král – Vedúci a dirigent
Timotej Hanes – Duchovný vedúci
Robert Pokorný – Organizačný vedúci*

Príbeh jednej fotografie - Vtáci

Raz cestou do práce som si všimol, že na poli vedľa cesty „raňajkujú“ holuby. Predpokladal som, že aj na druhý deň tam budú, preto som si zobral aparát. Zastavil som a zvolil som na zrkadlovke prioritu času (TV) 1/125 s a sériové snímání. V manuálnom režime zaostrovania som zaostřil na nekonečno. Keď som vystúpil z auta, stalo sa to, čo som očakával. Holuby naraz vzlietli a bol to poriadny krdeľ. Tým, že čas snímání bol 1/125s, niektoré holuby mali krídla rozmazané a u iných zase bol pohyb krídiel zmrazený. V tomto prípade mi ani tak nešlo o samotnú fotografiu, ale poslúžila mi ako lekcia z Písma. Holuby nesiali, a predsa mali hojnosť potravy. Kto im povedal, že ju tu nájdú? V evanjeliu podľa Matúša 6, 26: *váš nebeský Otec ich živí!* A či ich vy oveľa neprevyšujete? Vtáctvo stvoril Boh a dal mu inštinkty, ktorými sa riadia. My ich oveľa prevyšujeme. Vieme siať, zhromažďovať, plánovať, aby sme boli zaopatrení – to nám predurčil Stvoriteľ (1M. 3, 19). Ale to by nemalo byť to prvoradé v živote človeka. Prílišná ustarostenosť o život nás odvádza od spoločenstva s našim Stvoriteľom. Vtáci sa netrápia tým, čo budú zajtra jesť, o nich sa postará Stvoriteľ. A o nás nie? Pán Ježiš presne zadefinoval, čo máme robiť ako prvú: *Hľadajte najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť a to všetko vám bude pridané.* Aj keď dobre poznáme Božie zaslúbenia, máme tendenciu poradiť zamieňať. Môžem pravdivo povedať, že v rôznych fázach môjho života to nebolo vždy ľahké dodržať. Asi každý už zažil situácie, keď sa trápil nad tým, čo prinesie zajtrajšok, a keď spánok od nás utekal. Ale opäť pohľad do Písma: *Teda nestarajte sa o zajtrajší deň, lebo zajtrajší deň sa bude starať o svoje veci. Dosť má deň na svojom trápení.* Kto si to veľmi dobre vystihol, keď povedal: **Ak sa dnes staráme o zajtrajšok, nesieme naraz bremeno dvoch dní!** Oj, ako by som bol rád niekedy holubom.

V. Malý

Príbeh ve fotografii, aneb „Fotografujeme s Bibliou“

Bratr Vladimír Malý pripravil pro rok 2017 rubriku s názvem: „Príbeh ve fotografii“. Milovníci fotografování to znají z praxe. Procházejí přírodou s fotoaparátom v ruce a najednou je zaujme určitá scenérie, která jim v mžiku připomene nějakou známou situaci. Stisknou spoušť fotoaparátu, ale nakonec snímek založí do svého archivu. Po čase vezmou fotografii do ruky a ta jim může připomenout Slovo, které zrovna v Bibli čtou.

Neostýchejte se poslat nám svůj příběh ve fotografii, rádi jej uveřejníme v příštích číslech Rozsévače. Těšíme se na vaše příspěvky!

Redakce

Pozvání na instalaci kazatele ve Vikýřovicích

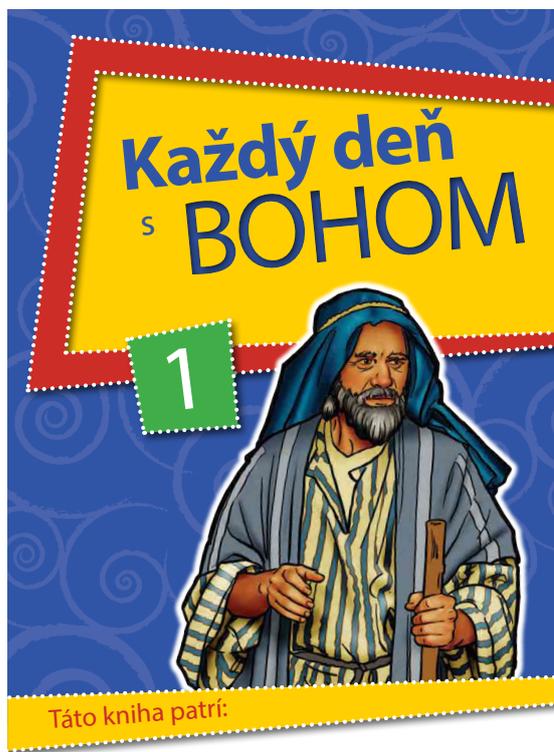
Milí bratři a sestry, srdečně vás zveme na slavnostní uvedení Michala Petratura do služby kazatele Sboru Bratrské jednoty baptistů ve Vikýřovicích. Instalační bohoslužba se uskuteční v neděli 26. 3. 2017 v 9:30 v modlitebně Sboru BJB Vikýřovice, Šumperská 272. Kázáním poslouží bratr kazatel Milan Kern, předseda VV BJB.

Karel Moravec, správce sboru

Každý deň s Bohom 1

Milí rodičia, starí rodičia, drahí priatelia, veríme, že všetkým nám záleží na zdravom vývoji našich detí. Snažíme sa im dať to najlepšie po stránke telesnej, duševnej i duchovnej. V oblasti naplnenia duchovných potrieb našich najmenších vám chce pomôcť knižka s názvom **Každý deň s Bohom**. Ponúka denné čítanie pre deti vo veku 6 – 8 rokov. Brožúrka obsahuje 30 zamyslení nad Božím slovom a je doplnená množstvom farebných obrázkov, hádaniek a doplnovačiek. Môžete ju študovať spolu s vašimi deťmi a naučiť ich, aké vzácne sú chvíle s Bibliou.

Cena: 2 EURÁ

Táto kniha patrí:

Inzercia

Maľovanie interiérov kostolov, obnova fasád a reštaurovanie. Oprava a ladenie organov. Pokrývanie kostolných stiech a veží. Aj na území Českej republiky. Ponúkame zľavu, 100 % kvalitu a dlhoročnú záruku. Kontakty: e-mail: reart007@gmail.com Tel.: +421 35/659 31 39, +421 905 389 162, webové stránky: www.reart.eu

Témata příštích vydání

Rozsévač/Rozsieváč 2017:

Číslo 4/2017 - Velká noc

Uzávěrka 10. 2. 2017

Číslo 5/2017 - Křesťan a psychologie

Uzávěrka 10. 3. 2017

Číslo 6/2017 – Letnice

Uzávěrka 10. 4. 2017

Číslo 7-8/2017 – Křesťan a umění

Uzávěrka 10. 5. 2017

Spomienka na brata kazateľa Juraja Pribulu

Poznal som brata Juraja už od jeho raného veku. Nepamätám si však, kedy sa z neho stal mládežník. Mám dojem, že tú kategóriu preskočil.

Môžem to takto označiť, lebo som s ním bol v kontakte, dokonca sme zdieľali spolu stan na dorasteneckom tábore v Klenovci, ktorý viedla sestra Iva Vaňková a ja som viedol skupinu „Vatranov“.

Tiež ako mládežník nebol mládežníkom, bol hneď dospelákom. Tak som ho vnímal a taký aj bol.

Aj vtedy, keď vystúpil na kazateľňu a kázal.

Po strednej škole šiel do Prahy študovať teológiu.

Mal rád profesora Hromádku. Pravdepodobne to bolo obojstranné. Štúdium však nedokončil pre kádrovú politiku komunistickej mašinérie.

Pre totalitný režim bolo neprípustné, aby syn veľkopodnikateľa mohol študovať na vysokej škole.

Jurajov záujem o teologické myslenie však neoslabil. Aj keď bol nasadený do práce na žeriave (veľmi zodpovednej a nebezpečnej), vypracoval si nadhľad a ostražitosť.

V Košiciach pracoval vo VSŽ ako operátor prevádzkových počítačov. V tom čase košický zbor nemal kazateľa.

Brat Jurko smelo a nebojáčne túto službu, i pri svojej ťažkej práci,

prevzal a svedomito vykonával. Po určitom čase (myslím zázrakom) k tejto funkcii dostal aj štátny súhlas. Viem, že ako rodený Bratislavčan sa túžil vrátiť do rodného mesta. Bol som pritom, keď sme ako zbor o to žiadali. Podpredseda Úradu pre veci cirkevné žiadosť zamietol.

Nie zo zlomyseľnosti, bál sa o svoj post vysokého úradníka. Dôvodil: „Nie je politicky možné, aby syn veľkopodnikateľa bol kazateľom BJB v hlavnom meste Slovenska.“

V takých časoch sme žili. Pre dnešnú generáciu ťažko pochopiteľné. Nevieť presne, po akom dlhom čase sa Juraj stal kazateľom v Miloslavove, ale viem, že po „nežnej revolúcii“ bol tajomníkom Rady starších BJB so sídlom v Bratislave.

Mal som brata kazateľa Juraja Pribulu rád. Myslím, že to bolo obojstranné. Mal som rád výklady Božieho slova, ktoré mával v poslednom čase v bratislavskom zbore pomerne často. Zatal vždy do „živého“. Bol biblicky presný. Rozumeli sme si. Zdalo sa mi, že i pri telesných slabostiach bol vo svojich kázňach presvedčivý, dokonca, že bol mladistvý.

Juraj Hovorka

Občianske združenie Rodina

Milí bratia a sestry, tak ako v minulom roku, i v tomto sa znova obraciame na celú našu rodinu BJB, ale aj na priateľov a známych, aby ste využili príležitosť a podporili 2 % z vašej odvedenej dane Občianske združenie RODINA, ktoré ako jediné bolo založené v roku 1991 pri našej Rade BJB na Slovensku. Doteraz z milosti Božej funguje a podporuje diakonickú prácu v celej našej BJB, a to hlavne seniorov. Môžete tak urobiť

do konca apríla 2017. Do vyhlásenia o poukazaní 2 % zo zaplatenej dane z príjmov uveďte nasledovné údaje o prijímatelovi:

Obchodné meno, názov:

Diakonické združenie RODINA

Sídlo: Poštová 57, 90027 Bernolákovo

Právna forma: občianske združenie

IČO: 30842956

Tlačivá aj daňové priznania si môžete stiahnuť z internetových stránok: www.rozhodni.sk

Tam nájdete aj všetky potrebné informácie. Vyplnené tlačivá musíte odovzdať na vašom príslušnom daňovom úrade.

Srdečne vám ďakujeme za podporu, ale aj za modlitby, ktoré veľmi potrebujeme.

Ďakujeme všetkým, ktorí nás touto formou podporili v minulom roku.

*Za Výkonný výbor o. z. Rodina
Jana Makovíniová*

Týden spoločných modliteb 2017

V letošnom modlitebnom týdni sme sa zaměřili na deti.

Deti tvoří asi 1/3 obyvatel Země (asi 2,5 mld. ze 7,5 mld.). Jsou budoucností tohoto světa a každého národa. Proto záleží na podmínkách, kde vyrůstají a jak jsou vychovávané. Děti mají, stejně jako dospělí, duchovní potřeby, potřebují záchranu pro věčnost, mohou porozumět evangeliu a přijmout spasení. Když nás Pán Ježíš posílá kázat evangelium všemu stvoření (Mk 16, 15), nemůžeme opomenout děti. Pán Ježíš Kristus dává děti za vzor (Mt 18, 3–4). Děti jsou vnímavé na Boží slovo a svým zájmem o evangelium někdy zahanbují dospělé. Získat dítě pro Krista znamená získat pro něj celý lidský život. Děti jsou také jednou z nejohroženějších skupin populace. Jsou křehké a zranitelné. Mnohé negativní jevy ve světě (hlad, pronásledování, válečné konflikty, přírodní katastrofy, krize rodiny) nejvíce dopadají na děti.

I v letošním týdni modliteb jsme vysílali své modlitby k Bohu s vírou, že budou vyslyšeny. Prosili jsme za děti v rodinách, ve školách, ve sborech, za děti na ulici, za pronásledované děti, za děti vystavené týrání, za děti uprchlíků. Prosili jsme za odpuštění, že jsme se svým dětem kvůli práci nevěnovali tak, jak bychom měli. Prosili jsme za moudrost k výchově dětí. V našem městě jsme se modlili za děti ze Základní školy speciální Blansko, kam jsme poslali i výtěžek sbírky. Peníze byly využity na nákup rehabilitační a relaxační pomůcky s názvem „Snová houpačka“, kterou potřebují handicapované děti k odlehčení a oddychu. „Snová houpačka“ byla ve speciální škole instalována v měsíci lednu 2017.

Marie Horáčková

SMĚR NEBE!

www.kroky.cz

pro kluky
pro holky
pro rodiče
pro předškoláky

... a taky inspirace pro učitele

KROKY

Milováním věčným miluji tě

Zdena Garajová

*Ty, věčně milující bez proměn,
Ty, jenž mne nikdy nevyvrhneš ven,
nic Tobě nenesu,
jenom svou prázdnotu.
A Ty mne láskou Svou
přec voláš k životu.*

*Ne, nikdy nepochopím,
proč mne miluješ.*

*Jak, Pane, Tebe nemilovat též?
Ač znáš mé duše všechny skryté tůně,
víš o hříchu, jímž moje srdce stůně,
má nevěrnost Tvou lásku stokrát křižovala,
jsem zvonec znející a ničemně tak malá
v své ubohosti slov, tak prázdných častokrát -
a Tyš mne přece nepřestal mít rád,
znovu mně nohy myješ v rouše služebníka.
Dveře, jež otvíráš, už nikdo nezamyká,
v síň hodovní mou duši vedeš jemně.
Vyzvedáš korouhev, již láska Tvá je ke mně,
a nad mou nevěrnost svým křížem nadepsal:
„Takto - až do konce - jsem tebe miloval.“*

Ze sbírky básní: „Na hrncířském kruhu“